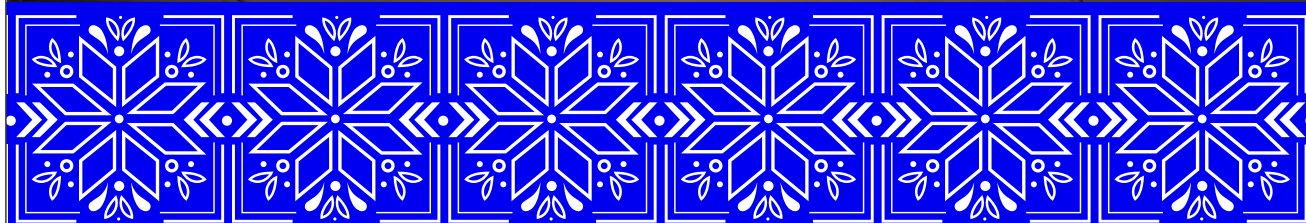

Vallavanema tervitus lk 2 / Madalapalgaliste töötajate toetus 2017. aastal lk 6 / Paistu kooli 180. sünnipäev lk 8 / 2016. aasta tulude deklareerimise info lk 12 / Mis on elatisabi? lk 13

VILJANDI VALD KUTSUB!

24. VEEBRUARIL 2017. a KELL 14.00 SAKALA KESKUSES

Eesti Vabariigi 99. aastapäeva kontsert-aktus

- * Tervituskõned /vallavolikogu esimees, vallavanem/
- * Mõtteid Eesti Vabariigist /Jaak Pihlak/
- * Tanja Tantsukool /Tatjana Jürge/
- * Viiratsi Kool /Valli Pang, Natali Joonas/
- * Viljandimaa Kammerkoor /Jüri Liiva/

VILJANDI VALD

Austatud vallarahvas!

Ene Saar,
vallavanem

Lähenemas on Eesti Vabariigi 99. sünnipäev ja jagan teiega omi mõtteid sünnipäeva eel.

OMA RIIKI armastatakse tingimusteta ka probleemidega ja vabaduse hoidmine ei ole kellegi teise ülesanne kui meie endi. Maaelu arengute üle arutatakse sageli – inimesi on vähe, kulud on suured. Väiksem on alati kallim. Aga usun, et kui see väiksem on hästi hoitud, on ta osake meist endist.

Julgus andis meile vabariigi ja kaks korda vabaduse. Seesama julgus, pealehakkamine ja usk tulevikku ning ühine pingutamine annab meile ka väarika ja parema elu edaspidi. Me peame olema ise piisavalt suured, et uutel ideedel oleks ruumi siin idaneda ja kasvada. Vaid sada aastat tagasi oli ju pöörane unistada, et ükskord on Eesti riik – OMETIGI ON. Meil on olemas Eesti inimesed ja Eesti loodus. Väärtused, mille eest meil tuleb hoolitseda ja mida tuleb meil kaitsta ka järgmiste sajandite tarvis.

Paljud sõnastavad Eesti eesmärgiks RAHVUSE JA KULTUURI SÄILIMISE,

paljud ÕNNELIKU RIIGI loomise. On ka väheseid, kes räägivad RIKKAIMATE RIIKIDE HULKA JÕUDMISEST.

Rikkus on suhteline mõiste. Olin nelja aastane kui mu Siberist naasnud vanaema rääkis, milline uhke plüüsmööbel oli tema Veisjärve-äärses Nägutsi talu elutoas. Minu küsimuse peale, miks me seda tagasi ei küsi selle omastanud inimeselt, sain mulgikeelse kinnituse: “Latsseke, need om ju ainult asjad. Inimese ja ää suhte om olulise. Küll üitskord oleme jälle vaba ja saame uhke olla oma Eestimaa üle ja eläde siin rahun ja olla kange peremehe. Kisklemisest ja võimu aamisest ei sünni suurt tulu.”

Tõeline rikkus on hoolimine meie riigi ja elu käekäigu eest, ka vaimsus on rikkus. Ja seda meil jätkub – vaadake enda ümber. Väga head näited on meie enda inimesed, ettevõtjad, kellele läheb korda maaelu hoidmine. Tänuväärne on ettevõtjate roll tööandjatena. Suur väärtus on pärandi hoidmine. Selle, mis on päriselt ainult meile omane. Olles üle kümne põlve ema poolt Helme ja isa poolt Paistu kihelkonna mulk, hindan ma oma juurte juures olemist ja pühendumust kui kohustust esivanemate ees. Me ei pea vanas kinni olema vaid kõiki tarkusi ja kombeid edasi kandma põlvest põlve. Nii püsib hingeside meie maa ja rahvaga ning meie maa jääb meie omaks alati.

Paljudel on siht silme ees minna laia maailma, elada paremate võimalustega,

lubada endale rohkem... On siingi mõtteainet – võõraste väärtuste omaks võtmine, oma rahvast ja sünnikohast kaugel elamine, emotsioonid, mis sellega seonduvad... EI OLE KINDEL, ET SEE ON PARIM VALIK!

Kas Eesti on vaid koht, kus elatakse, sest siia juhuslikult sünniti? Või siiski midagi enamat – KODU, ISAMAA? Vabadus tähendab kohustust näha selle nimel vaeva. Eesti mõte on olla selline maa, kus me ISE tahame elada, kus me hoolime, oleme sallivad ja tunnustavad ega lasku tigidusse ja kadedusse. Ka maaelu, kui kõige loomulikuma eestlase eluviisi hoidmine on meie endi ja otsustajate kätes.

Soovin meile kõigile usku ja tahet olla eestlane Eestis! Siin ei ole praegu alati kerge, kuid siin saavad oma riiki kindlustada ja arendada AINULT PARIMAD. Eesti riik on väärt, et teda TINGIMUSTETA ARMASTADA JA HOIDA nagu armastame oma lapsi, on väärt, et teda kasvatada ja toita üheskoos suureks ja tugevaks.

See võib võtta aega, aga peaasi on, et me seda TAHAME teha KOOS ja KOGU SÜDAMEST!

Õnnitlen Teid kõiki läheneva Eesti Vabariigi sünnipäeva eel ja tänan, et olete siin ja praegu igapäev andmas osakese parema Eesti nimel – kes õppides kooli pingis ja tulevikku Eestisse panustades, kes oma igapäevatooga väärtusi luues.

Ootame teid kõiki 24. veebruaril Sakala Keskusse Eesti Vabariigi sünnipäeva peole.

Noppeid vallavalitsuse istungitelt

- Kiideti heaks hajaasustuse programmi raames Mustajärve kinnistule Holstre külas kanalisatsioonisüsteemi rajamise aruanne.
- Kiideti heaks hajaasustuse programmi raames Hõbekalmu kinnistule Saarepeedi külas kanalisatsioonisüsteemi rajamise aruanne.
- Kiideti heaks hajaasustuse programmi raames Nahka kinnistule Saarepeedi külas puurkaevu rajamise aruanne.
- Kiideti heaks hajaasustuse programmi raames Tamme kinnistule Jämejala külas salvkaevu ja kanalisatsioonisüsteemi aruanne.
- Kiideti heaks hajaasustuse programmi raames Nõõdingu kinnistule Peetri mõisa külas kanalisatsioonisüsteemi rajamise aruanne.
- Kooskõlastati Jõekalda katastriüksusele Uusna külas rajatava puurkaevu asukoht ja Metsaotsa katastriüksusel Auksi külas seadustatava puurkaevu asukoht.
- Otsustati esitada Viljandimaa Vapi-märgi kandidaadiks Viljandi Kutseõppekeskuse direktor Tarmo Loodus kutseõppekeskuse arendamise eest.
- Kuulutati välja avalik suuline enam-

pakkumine tasulise hoonestusõiguse seadmiseks kinnistule aadressiga Ristiku tn 28, Viiratsi alevik.

- Kinnitati valla koolieelsete lasteasutuste töö korraldamine 2017. a suveperioodil.

- Suurendati laste arvu Uusna Lasteaia “Tõruke” Kalmetu rühmas kahe lapse võrra kuni 31.08.2017.

- Nõustuti Viljandi valla munitsipaalomandis olevate maaüksuste maa koormamisega tähtajatu isikliku kasutuseõigusega Adven Eesti AS kasuks: Jämejala küla Kase tee katastriüksuse maast 127 m² suurune ala ja Jämejala küla Pärna tee 4 katastriüksuse maast 594 m² suurune ala.

- Anti ehitusluba Suure-Jaani ja Viljandi linna piiri vahelise fiiberoptilise kaabli kaitsetoru ehitamiseks Lelle-Türi-Viljandi raudtee katastriüksustel 62901:001:0089, 71501:002:0368, 62901:002:0147 Kookla, Aindu ja Jämejala küla.

- Võeti metsateena arvele ja määrati teele nimi ja teeregistri number Jõekülas: Metsa tee, tee nr 8980030, tee laius 4,5 m, tee pikkus 1120 m, kruusatee.

Vallavolikogu istungil 25.01.2017

- Otsustati osaleda Mulgi Elamuskeskuse loomisel ja Viljandi vald garanteerib valla poolse kaasfinantseeringu tasumise summas 15 000,00 eurot kokku kolme aasta jooksul aastatel 2018-2020.

- Kinnitati Viljandi valla teehoiukava aastateks 2017-2020.

- Anti otsustuskorras MTÜ-le Tusti Külaselts kuni 31. detsember 2030 tasuta kasutusse Viljandi vallale kuuluvad kaks Metsapargi katastriüksust avalike puhkealade arendamiseks.

- Kinnitati Viljandi valla Noortevolikogu koosseis.

- Kinnitati Viljandi Vallavolikogu revisjonikomisjoni tööplaan aastaks 2017.

- Võeti vastu määrused:

- Viljandi valla eelarvest mittetulundusliku tegevuse toetamise kord.

- Viljandi valla eelarvest huvihariduse ja huvitegevuse finantseerimise kord.

- Eluruumi tagamise teenuse osutamise kord.

- Viljandi valla 2017. aasta eelarve suunati III lugemisele.

Elanike statistika Viljandi vallas 2016. aastal

2016. aasta jooksul sündis Viljandi vallas 73 last ja suri 113 inimest.

2016. aasta jooksul registreeris ennast Viljandi valla elanikuks 347 inimest, ehk igas kuus registreeris oma elukoha Viljandi valda keskmiselt 29 inimest. Rahvastikuregistri andmete alusel laekub valda üksikisiku tulumaks, mis moodustab olulise osa valla eelarvest ning mida

kohalik omavalitsus kasutab laste- ja haridusasutuste, heakorra, valla teede, tänavavalgustuse, terviseradade ning väga paljude muude teenuste, toetuste ja infrastruktuuri korrasoleku tagamiseks.

Teist aastat järjest korraldas Viljandi vald kampaania: "Registreeri ennast Viljandi valla elanikuks enne 31. detsembrit ja võida auhind". Kampaania osutus edukaks – detsembrikuu jooksul registreerisid

ennast valla elanikuks 53 inimest ja valla piires muutis elukoha aadressi 7 inimest. Loosi tahtel said 100 euroste Decora kinkekaartide omanikuks Merili Luik, Lea Matson, Marin Varblane, Malle Ruus ja Oskar Taar. Võitjaid on teavitatud ning kinkekaardid on oma omaniku leidnud.

Täname Teid selle eest, et olete valinud oma elukohaks Viljandi valla!

Viljandi Vallavalitsus

Statistikaameti poolt korraldatavad isiku-uuringud 2016–2017. aastal

Viiimasel ajal on saagenenud olukorrad, kus Statistikaameti uuringute valimisse sattunud isikud on saanud kohalikust omavalitsusest infot, et uuringuid ei toimu, ning keeldunud seetõttu meie küsitlejaga kohtumast. Loodan, et see kiri aitab vajadusel jagada infot ka Teie omavalitsusüksuse elanikele.

Statistikaamet viib iga-aastaselt läbi kolme uuringut:

- Eesti tööjõu-uuring
- Turismi mooduluuring
- Leibkonna eelarve uuring

Aastal 2017 korraldab Statistikaamet viis perioodilist uuringut:

- Eesti sotsiaaluuring – 01.02.2017 – 31.05.2017
- Infotehnoloogia leibkonnas – 01.04.2016 – 30.06.2017
- Eesti leibkondade finantskäitumise ja tarbimisharjumuste uuring – 01.03.2017 – 30.06.2017
- SHARE – 01.03.2017 – 01.10.2017
- Kultuuris osalemise uuring – 01.04.2017 – 31.12.2017

Kogu info meie uuringute kohta on olemas ka Statistikaameti veebilehel <http://www.stat.ee/76422> ja meie küsitlajatel on inimesi külastades alati kaasas pildiga töötõend. Enne uuringu algust saadab Statistikaamet valimiisikutele teavituskirja juhuvalimisse sattumise kohta rahvastikuregistri andmetel põhinevale posti- või meiliaadressile. Statistikaameti isiku-uuringud tehakse üldjuhul silmast silma intervjuuna, mõnes uuringus on võimalik küsimustele vastata ka telefoni teel või veebis.

Perioodiliste uuringute tegemiseks värbab Statistikaamet igal aastal ajutisi küsitlajaid. Mõnes piirkonnas vajame juurde ka põhikohaga küsitlajaid, sest uuringute maht on suurenenud. Kandideerimiseks palume esitada CV e-kirjaga aadressil kirly.kask@stat.ee.

Lisainfo: Kirly Kask, tel. 625 9274

Statistikaamet

Statistikaamet

Statistikaameti missioon on pakkuda usaldusväärset ja objektiivset infoteenust. Meie koostööpartnerid on Eesti statistikatarbijad ja andmeesitajad ning rahvusvahelised organisatsioonid. Teeme statistikat Eesti keskkonna, rahvastiku, sotsiaalvaldkonna ja majanduse olukorra ning trendide kohta. Peame oluliseks uuendusi ja arengut.

Andmetötluse ja registreeritavate osakonna põhiülesanne on koguda ja täpsustada andmeid, valmistada ette lähteandmeid, arendada andmekogumist ja andmetötlust ning pidada ja arendada statistilisi registreid.

Otsime oma kollektiivi KÜSITLEJAJD

Küsitlaja tööülesanded:

- elanike küsitamine

Nõudmised kandidaadile:

- keskharidus
- hea eesti keele oskus, vene keele oskus suhtlustasandil
- arvutioskus
- väga hea suhtlemisoskus
- kohusetundlikkus
- tulemustele orienteeritus
- autojuhuluba ja isikliku auto kasutamise võimalus

Kasuks tuleb:

- varasem töökogemus küsitlaja või müügiesindajana või muul head läbirääkimisoskust eeldaval töökohal

Omalt poolt pakume:

- töövahendid – mobiiltelefon ja küsitlusteks sülearvuti
- töötulemustest sõltuvat tasu
- sõidukulude hüvitamist küsitluspiirkonnas
- uuringukoolitusi
- võimalus töötada osalise tööajaga
- võimalus osaleda perioodiliste uuringute läbiviimisel

Kandideerimiseks palume esitada CV e-kirjaga aadressil kirly.kask@stat.ee

Lisainfo: **Kirly Kask**, tel **625 9274**

Viljandis saab dokumente taotleda esmaspäevast neljapäevani

Politsei tuletab meelde, et Viljandi teenindus on dokumenditaotlejatele avatud esmaspäevast neljapäevani kella 9–17 ning reedelisel päeval on teenindus suletud.

PPA analüüsiteenistuse vanema Riina Senipalu sõnul jälgitakse pidevalt teeninduste töökoormust, et teenuse pakumine klientide tegelike vajadustega tasakaalus hoida. “Viljandi teenindust külastavate klientide hulk on vähenenud ning lähiajal prognoosime külastatavuse vähenemist lisaks läbi passi kehtivusaja pikendamise ning e-teenuste arenduste. Sellises muutuv olukorras on politsei eesmärgiks oma piiratud ressursse võimalikult otstarbekalt kasutada ning ümber

jagada,” põhjendas Senipalu. Nii läksid mitmed väiksema töökoormusega teenindused juba möödunud aastal üle neljale tööpäevale, millesse kohalikud elanikud suhtusid rahumeelselt ja mõistvalt.

“Uuest aastast on Viljandi teenindus avatud esmaspäevast neljapäevani ning reedeti on teenindus suletud. Taoline lahendus tagab mõistliku töökoormuse ning sellega ühes väheneb oluliselt aeg, mil teenindajad tühjas saalis klientide saabumist ootavad. Vabaneva teeninduspäeva arvelt säästetavad vahendid suunatakse omakorda vahetusse politseitoosse,” kirjeldas ta.

“Tahame olla kogukonnale lähedal ja inimeste jaoks olemas. Seega erinevaid asjaolusid arvesse võttes oleme läinud

seda teed, et teenindused oleksid jätkuvalt igas maakonnas, kuid oleme lühendanud teenindusaega arvestades piirkonna klientide hulka,” selgitas Senipalu.

Mugavaks ja kiireks dokumendi taotlemiseks või kättesaamiseks soovib politsei broneerida endale sobiv aeg leheküljel www.politsei.ee.

Lõuna-Eestis paiknevatest PPA kliente teenindustest on esmaspäevast reedeni kella 9–17 avatud Tartu, teenindus, kus on keskmisest suuremad kliendivood.

Viljandi, Valga, Põlva, Võru ja Jõgeva teenindused on klientidele avatud esmaspäevast neljapäevani kella 9–17.

Kerly Virk

Politsei- ja Piirivalveamet

Valla koolieelsete lasteasutuste töö korraldamine 2017. a suveperioodil

Suveperioodil väheneb oluliselt koolieelsetes lasteasutustes (edaspidi lasteaed) kohal käivate laste arv, mis toob kaasa vajaduse muuta hooajaliselt lasteaedade töökorraldust.

Võttes aluseks koolieelse lasteasutuse seaduse § 19 lg 1 ja arvestades hoolekogude ettepanekuid:

1. Korraldada lasteaedade töö 2017.a. suveperioodil alljärgnevalt:

Lasteaia nimetus	Juunikuus	Juulikuus	Augustikuus
Uusna Lasteaed “Tõruke”:			
Kalmetu rühm	Avatud	Suletud	Avatud alates 01. augustist
Uusna rühm	Avatud	Suletud	Avatud alates 01. augustist
Vana-Võidu Lasteaed	Avatud	Suletud	Avatud alates 01. augustist
Viiratsi Lasteaed “Rüblük”	Avatud	Avatud kuni 07. juulini (k.a). Suletud 10. juulist kuni 30. juulini. Avatud alates 31. juulist	Avatud
Paistu Kooli lasteaed	Avatud	Avatud	Suletud 07. augustist kuni 27. augustini. Avatud alates 28. augustist
Ramsi Lasteaed “Taruke”	Avatud kuni 16. juunini (k.a).	Suletud	Avatud alates 01. augustist
Viljandi valla lasteaed “Päikesekiir”:			
Päri lasteaed	Avatud	Avatud kuni 07. juulini (k.a). Suletud 10. juulist kuni 20. augustini.	Avatud alates 21. augustist
Puiatu lasteaed	Avatud	Suletud	Avatud alates 14. augustist
Pärsti lasteaed	Avatud	Suletud	Avatud alates 14. augustist
Holstre Kooli lasteaed	Avatud kuni 22. juunini (k.a).	Suletud	Avatud alates 07. augustist
Saarepeedi Kooli lasteaed	Avatud	Suletud	Avatud alates 01. augustist

2. Suletud lasteaia kohta omava lapse vanemal on õigus taotleda oma lapsele ajutist kohta teises samal ajal avatud valla lasteaia.

3. Lasteaia valik on vanemale vaba, kui soovitud lasteaia on soovitud ajaks vabu kohti.

4. Laste vastuvõtmise suveperioodiks otsustab lasteaia direktor temale esitatud avalduste alusel.

5. Käesoleva korraldusega mittenõustumisel võib esitada vaide Viljandi Vallavalitsusele aadressil Kauba tn 9, 71020 Viljandi või kaebuse Tartu Halduskohtule aadressil Kalevi tn 1, 51010 Tartu, 30 päeva jooksul korraldusest teadasaamisest arvates.

6. Korraldus jõustub teatavastegemisest.

Ene Saar, vallavanem
Reet Pramann, vallasekretär

Noorema astme osalejad XX H. Jaaksoni mälestusvõistlusel

Foto: MERET ANSON

Hermann Jaaksoni matemaatikapisik Saarepeedi Koolis

Hermann Jaaksoni lugu

Õues külm ja karge talveilm,
kui ilmavalgust nägi lapse silm.
Möödas oli aastast 1891 juba kakskümmend viis päeva,
kui sai poeglaps esimese pehme pai oma ema hella käega.

Mööda Viidika talu õue ringi tammus mures paps.
Kuidas kutsuma võiks hakata oma armast poeglast?
Oh ei tea! Kalle, Jaan, Madis, Ants või hoopis Robin...?
Hermann! Just selline nimi isa arvates hästi sobis.

Kui eluaastaid täis sai poisil mitu tükki,
asus õppima ta Saarepeedil koolipinki.
Teadmised said ruttu selgeks
ja mates tehtud käsi valgeks.

Olles alles vaid üksteist aastat vana,
võttis julgelt ette Riia poole raja.
Hermannile õppida meeldis väga.
Seda oli juba kaugelt ja kõigile näha.
Riia Aleksandri Gümnaasiumi lõpetas ta medaliga kullast,
kuid miski polnud talle armsam oma kodumaa mullast.

Nii siis suundus Hermann Eestimaale tagasi.
Tartu Ülikooli ukse taha jättis oma reisipagasi.
Nelja aastaga selgeks said, mis on kolm ja mis on paar.
Nii omistati talle füüsika-matemaatikakandidaadi kraad.

Paraku pisuke puudu jäi söögirahast ja tööle oli tarvis minna.
Õpetajana lastele tarkust ta jagas. Hästi sobis ta sinna!
Hiljem Hermann Tartusse tagasi kutsuti,
kus ülikoolis teda väga taga igatseti.

Matemaatikaõppejõud sai Hermannist aastal 1919.
Kunagi varem ei ole olnud eestlaste seas sellesarnast kedagi teist.
Veel pikki aastaid toimetas Hermann Tartu Ülikoolis matemaatika alal.
Paljugi ses valdkonnas edenes ja arenes just tema nutika mõtte najal.

Õues soe ja kõrvetav suveilm,
kui viimast päeva nägi Hermannini kogenud silm.
See oli 1964 aasta augustis kahekümne esimene päev,
kui tegid väärikale mehele viimase pai tütarde hella käed...

Meret Anson

Juba kakskümmend korda on toimunud Saarepeedi Koolis Hermann Jaaksoni (25.01.1891–21.08.1964) auks matemaatikavõistlus. Esimene mälestusvõistlus toimus 1997. aastal õpetaja Evi Eiloneni (29.04.1937 - 31.12.2012) eestvedamisel. Esialgu osalesid võistlustel ainult vanema astme õpilased. 1.-4. klass liitus võistlusega 2008. aastal.

Sellel aastal tähistasime oma koolis H. Jaaksoni sünnipäeva matemaatikanädalaga. Viie päeva jooksul lahendasid 1.-4. klassi õpilased matemaatikatundides põnevaid ülesandeid.

Foto: EVELI PETERSON

5. klassi õpilased matkateel H. ja J. Jaaksoni mälestuskivi juurde

Esmaspäeval toimus matk H. ja J. Jaaksoni sünnikodus asuva mälestuskivi juurde. Matkateel tuli meil lahendada mitmeid huvitavaid ülesandeid, näiteks pidi mingi vahemaa läbima kas lauldes, tagurpidi kõndides või mõnda tantsusammu jäljendades. Teekonna lõpus ootas meid väike nuputamisülesanne seoses H. Jaaksoni elulooga.

Neljapäeval korraldati meie koolis XX Hermann Jaaksoni nimeline matemaatikamälestusvõistlus. Sellest võtsid osa Saarepeedi, Leie, Olustvere, Kalmetu, Heimtali ja Kolga-Jaani kooli nupukad matemaatikud.

2017. aasta võistluste tulemused olid järgmised:

- 1.klasside arvestuses I koht Maru Reinup (Saarepeedi Kool)
- 2.klasside arvestuses I koht Mikk Vaks (Kolga-Jaani Põhikool)
- 3.klasside arvestuses I koht Merili Kulperg (Kalmetu Põhikool)

- 4.klasside arvestuses I koht Hugo Soo (Saarepeedi Kool)

Vanemas astmes oli individuaalse peastarvutamise ja meeskondliku nuputamisevõistluse kokkuvõttes koolidevaheline pingeriida järgmine:

I koht Olustvere Põhikool - Kirke Reier, Magnus Vaikla, Karl Viies

II koht Kolga-Jaani Põhikool - Lisanna Laansalu, Tolores Lomp, Marye Kändma

III koht Saarepeedi Kool - Oskar Lind, Margus Toomsalu, Daniel Kildjev

Parima peastarvutaja auhinna sai Oskar Lind (Saarepeedi Kool)

Seni kuni õpetajad tööde parandamisega ametis olid, toimus õpilastele sudoku lahendamise võistlus. Selles oli parim Marta Poolakese.

Margus Toomsalu

Võistlusest osavõtja, Saarepeedi Kooli
9. klassi õpilane

Viljandi valla eelarvest huvihariduse ja huvitegevuse finantseerimise kord

Määrus kehtestatakse kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 22 lõike 1 punkti 5, huvikooli seaduse § 21 lõike 3 ja spordiseaduse § 2 ning § 3 punktide 2 ja 3 alusel.

§ 1. Reguleerimisala

Määrus kehtestab Eesti rahvastiku registri andmetel Viljandi vallas elavate eelkooliealiste, üldhariduskoolides ja kutseõppeasutustes õppivate laste ning noorte (edaspidi õpilased) huvihariduse ja huvitegevuse finantseerimise valla eelarvest (edaspidi kord).

§ 2. Mõisted

Mõisted korra tähenduses:

1) **huviharidus** on pikaajaline süsteemne juhendatud tegelemine huvialaga vaba tahte alusel üldhariduse tasemeõppest ja õppetööst vabal ajal, et omandada süvendatud teadmised ja oskused valitud huvialal. Huviharidust omandatakse huvikooli seaduse ja õppekava alusel.

2) **huvikool** on haridusasutus, mis tegeleb noorsootöö valdkonnas ning loob huvihariduse omandamise ja siiksuse mitmekülgse arengu, sealhulgas oma keele ja kultuuri viljelemise võimalused huvihariduse erinevates valdkondades.

3) **huvitegevus** on õpilase arengule suunatud, juhendatud tegevus eraalgatuslikus organisatsioonis (edaspidi koostööpartner), mis ei toimu huvikooli seaduse alusel.

4) **õppekoha maksumus** on huvikooli ja koostööpartneri õpilaskoha tegevuskulu arvestuslik maksumus, ühe õpilase kohta, millest on maha arvatud lapsevanema osalus (rohkem kui 0 eurot).

§ 3. Huvihariduse ja huvitegevuse finantseerimine

(1) Huviharidust finantseeritakse õppekoha maksumuse ulatuses, huvikooli poolt esitatud arvete alusel, millele on lisatud õpilaste nimekiri.

(2) Huvitegevust finantseeritakse valdavalitsuse ja koostööpartneri vahel sõlmitud lepingu alusel, millele on lisatud õppekoha maksumuse kujunemise arvestus.

(3) Koostööpartneriga arveldakse igaükselt, esitatud arve ja õpilaste nimekirja alusel.

(4) Käesoleva korraga seonduvad ja reguleerimata erandjuhud lahendab valdavalitsus, võttes aluseks vanema/hooldaja põhjendatud taotluse.

§ 4. Rakendussätted

(1) Tunnistada kehtetuks Viljandi Vallavolikogu 25.06.2014. a määrus nr 30 "Huvitegevuse ja -hariduse finantseerimine".

(2) Määrus jõustub kolmandal päeval pärast Riigi Teatajas avaldamist ja rakendatakse tagasiulatuvalt alates 01.01.2017. a.

Hellar Mutle
vallavolikogu esimees

Madalapalgaliste töötajate toetus 2017. aastal

Madalapalgaliste tulumaksu tagasimakse on kord aastas makstav toetus, mille eesmärk on täistööajaga töötava madalapalgalise töötaja sissetuleku suurendamine. Töötajal tekib õigus saada tulumaksu tagasimakse, mille täpne summa arvutatakse välja töötaja tuludeklaratsiooni andmete alusel.

Tingimused toetuse taotlemiseks

Kõik taotlemise tingimused peavad olema täidetud 2016. aastal vähemalt kuuel kalendrikuul.

Seega taotlemisel kontrollitakse, kas isik oli 2016. aastal vähemalt kuuel kalendrikuul:

1. Eesti resident,
2. vähemalt 18-aastane,
3. vähemalt ühe töölepingu alusel töötanud või olnud teenistussuhtes ning töötamine ei olnud peatatud,
4. vähemalt ühe tööandja juures töötanud täistööajaga või mitme tööandja juures töötanud kokku täistööajaga. Täistööaja tingimus ei kehti töövõimetuspensionäridele ega vähenenud töövõimega isikutele.

Madalapalgalise töötaja toetuse saamisel ei kohaldata täistööaja nõuet kõigile töövõimetuspensionäridele ega vähenenud töövõimega isikutele. Töötaja ega tööandja ei pea Maksu- ja Tolliametit oma töövõimetuspensionist ega vähenenud töövõimega teatama, sest Sotsiaalkindlustusamet ja Töötukassa edastavad Maksu- ja Tolliametile vajalikud andmed ise jooksva aasta veebruari alguses. Pärast seda kuvatakse e-maksuametis/e-tollis kõigile töövõimetuspensionäridele

ja vähenenud töövõimega isikutele, et täistööaja tingimus on täidetud.

Toetust saab taotleda, kui töötaja aastane tulu jääb alla 7817 euro.

Toetuse taotlemine

Toetuse taotlemise õigust ei teki isikul, kelle 2016. aasta

- tulumaksuga maksustatava tulu (sh välismaalt saadud tulu),
- välismaal saadud töötasu ja muu tasu ning dividendi, mida Eestis tulumaksuga ei maksustata,
- Eesti äriühingult saadud dividendi või omakapitali väljamakse, mis on äriühingu tasandil maksustatud, ning koeffitsiendi 0,35 korrutis ületab 2016. aasta riigieelarve seadusega kehtestatud toetuse arvutamise aluseks olevat määrat 228 eurot kuus ehk **2736 eurot aastas**.

See tähendab, et toetust on **õigus saada isikul, kelle aasta tulu jääb alla 7817 euro** ($2736 \div 0,35$). Tuluna arvestatakse isiku **kogutulu**, sh töötasu ja muu tasu, võlaõigusliku lepingu alusel saadud teenustasu, ettevõtlustulu, kasu vara võõrandamisest, rendi- ja üüritud, litsentsitasu, intress, dividend, maksustatav pension, toetus, stipendium, preemia, hüvitis või muu tulu.

Näiteks töötaja, kes on kogu kalendriaasta töötanud täistööajaga ja saanud töötasu 430 eurot kuus, saab tulu 5160 eurot aastas. Kui töötajal muid tulusid ja mahaarvamisi (näiteks eluasemelaenu intressid) ei ole, siis on töötajal õigus saada tagasimakse ligikaudu 587 eurot ($(5160 - 4573) \times 12 = 586,80$).

Samas näiteks pensionärist töötaja,

kes on kogu kalendriaasta töötanud täistööajaga ja saanud lisaks töötasule 430 eurot kuus ka vanaduspensionini 395 eurot kuus, saab tulu 9900 eurot aastas. Kuna töötaja tulu ületab piirmäära (7817 eurot), siis ei ole tal õigust tagasimaksele.

Toetust ei saa taotleda töötaja, kellel on küll aasta tulu alla 7817 euro, kuid kelle tagasimakse summa suurus on igal juhul 0 eurot. Eelkõige võib see ette tulla olukorras, kus isikule kuulub tulumaks tagastamisele tulumaksuseadusega lubatud mahaarvamiste tõttu (nt täiendav maksuvaba tulu lapse ülalpidamise korral, eluasemelaenu intressid, koolituskulud, annetused vm).

Toetus on isikule tulumaksuvaba. Samas tuleb arvestada, et **toetus suurendab isiku sissetulekut** ja seetõttu läheb toetus sissetulekuna arvesse isikule toimetulekutoetuse määramisel (nt KOVide toimetulekutoetuste määramisel).

Tähtajad

15. veebruar 2017 – algab tagasimakse taotluste vastu võtmine e-maksuametis/e-tollis ja teenindusbüroodes

31. märts 2017 – tagasimakse taotluste esitamise tähtaeg

2017. aasta mai – tagasimakse kandmine pangakontole

Rohkem infot toetuse taotluse esitamisest, toetuse arvutamisest (sh arvutuskäigust), taotluse esitamise tähtaja ennisestamisest, toetuse maksimisest ja toetuse tagasinõudmisest saab Maksu- ja Tolliameti kodulehelt <https://www.emta.ee/et/eraklient/tulu-deklareerimine/madalapalgaliste-tootajate-toetus-2017-aastal>.

Allikas: Maksu- ja Tolliamet

Lemmikloomapädal Paistu Kooli lasteaias

Lemmikloomad kuuluvad tavaliselt lapsepõlve juurde. Olgu see koer, kass, madu, kilpkonn või kala – ta on keegi, kes elab ja kelle eest hoolitsedes saab laps erinevaid kogemusi. Lapsed räägivad palju oma lemmikutest, kuna need on tähtsaks osaks nende elus.

Piilupartide ja Päikeseratta rühma lastel oli jaanuarikuu viimasel nädalal võimalus oma lemmikuid lasteaiada tuua. Meil käisid külas koerad, jännes, hamster ja eksootilisematest loomadest maod ning geko. Loomadest, keda ei olnud võimalik lasteaiada tuua, näidati videot või pildimaterjali, millest nädala lõpuks valmis lemmikloomaraamat ja lemmikloomi tutvustav video. Pea iga lapsel oli keegi: kalad, jännes, koer, kass, hamster, merisiga, laululind või hobune.

Natuke arutlesime ka lemmikloomateema pahupoole ehk loomade varjupaiga ja hüljatud loomade kurva saatuse üle. Lapsed oma suure emotsionaalse tundlik-

Reinari ja Mirelle perekond lasteaias madusid tutvustamas

kusega tundsid väga hüljatud loomadele kaasa.

Laps koos oma lemmikuga on rõõmus

laps. Aitäh kõigile, kes panustasid lemmikloomapäda õnnestumisse.

Kristi Kiiman, lasteaiaõpetaja

Atraktsioonide rent
Mängutuba Viiratsis

www.MULGIMADIN.ee
(Sakala 4, Viiratsi, Viljandimaa)
Tel. 5667 1171

Mustla rahvamajas
23. veebruaril kell 20.00
TANTSUÕHTU
ansambliga
VANAD SÕBRAD
Pilet 5€

Laudade broneerimine kuni 19. veebruarini
telefonil 5858 8787 või rahvamaja@tarvastu.ee

Ostan parima hinnaga
ümmarguste või ovaalsete
kividega merevaigust kaelakee.
Aus kaup ja raha kohe kätte.
Helista julgelt! Tel 5871 0351.

♥♥ Viljandi Laste- ja Noorteteater REKY ♥♥
84. HOORLE- MUINASJUTTURI HOORLE

SAABASTEGA KASS
CHARLES PERVAULT

LAVASTAJA:
KADRI PALDRA
LAVALINE LIIKUMINE:
ULRIKA TOLBERG

16. märtsil kell 11.00
Mustla rahvamajas
Pileti hind 6€

TEATRI TEL 5140046 REKY@REKY.EE WWW.REKY.EE

Viljandi valla eelarvest mittetulundusliku tegevuse toetamise kord

Määrus kehtestatakse kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 22 lõike 1 punkti 5 alusel.

§ 1 Üldsätted

(1) Viljandi valla eelarvest mittetulundusliku tegevuse toetamise kord (edaspidi Kord) sätestab valla elanike ja/või valla avalikes huvides tegutsevatele mittetulundusühingutele, sihtasutustele, seltsingutele ning erandjuhul füüsilistele isikutele Viljandi valla eelarvelistest vahenditest (edaspidi valla eelarvest) toetuse taotlemise, määramise, maksmise, aruandluse ja järelevalve teostamise korra.

(2) Toetust võivad taotleda Viljandi vallas tegutsevad ja registreeritud mittetulundusühingud, sihtasutused, seltsingud, mis tegutsevad seltsingulepingu alusel ning erandjuhul füüsilised isikud (edaspidi Taotleja).

(3) Toetuse andmise eesmärk on toetada valla eelarvest omaalgatuslikku ja mittetulunduslikku tegevust Viljandi vallas. Taotleja tegevus peab vastama Viljandi valla arengukavale ja toimuma Viljandi valla elanike ja/või valla avalikes huvides.

(4) Toetuseks määratud vahendite suuruse valla eelarves kinnitab Viljandi Vallavolikogu.

(5) Toetust määratakse ja makstakse üksnes juhul, kui valla eelarves on olemas vastavad rahalised vahendid.

§ 2 Toetuse taotlemine

(1) Vormikohased taotlused esitada Viljandi Vallavalitsusele (edaspidi vallavalitsus) vastavalt tegevuse või sündmuse toimumisajale 01.veebruariks, 01.maiks, 01.augustiks või 01.novembriks.

(2) Eelistatud on taotlejad, kes tegutsevad piirkondades, kus ei asu vallavalitsuse ametiasutuse hallatavaid asutusi vaba aja tegeluste korraldamiseks.

(3) Puuduste esinemisel taotluses, annab vallavanema poolt määratud vallavalitsuse ametiasutuse ametnik (edaspidi ametnik) taotlejale 10 kalendripäeva puuduste kõrvaldamiseks.

(4) Kui taotleja ei kõrvalda määratud tähtajaks puudusi, jäetakse taotlus läbi va-

tamata. Taotluse läbi vaatamata jätmisest ning selle põhjusest teavitab ametnik taotlejat kirjalikult 10 kalendripäeva jooksul.

§ 3 Toetuse määramine ja maksmine

(1) Toetus määratakse ja makstakse üldjuhul kalendriaastal igapäevase tegevuse toetamiseks – ruumide majandamiskulu, sidekulu, transpordikulu, ürituste korralduskulu jms;

(2) Toetuse taotlused vaatab läbi vallavalitsuse poolt moodustatud alatine komisjon (edaspidi komisjon) 15 kalendripäeva jooksul pärast taotluste esitamise tähtaega ja teeb vallavalitsusele omapoolsed ettepanekud toetuse maksmise või mitte maksmise kohta.

(3) Vallavalitsusel on erandkorras, ilma komisjoni ettepanekuta, õigus määrata toetust korras sätestamata juhtudel kuni 100,00 eurot.

(4) Toetuse maksmine või mitte maksmine otsustatakse vallavalitsuse korraldusega.

(5) Toetust ei määrata:

1) valla eelarvest finantseeritud taotlejatele;

2) vallavalitsuse ametiasutuse hallatava asutuse ringi liikmetest moodustatud ühingule, kui ühingu ja ringitegevuse põhieesmärk langevad kokku;

3) ettevõtlusega konkureerivaks tegevuseks;

4) kui taotleja ei ole tähtaegselt esitanud varem saadud toetuse kasutamise kohta nõuetekohast aruannet.

5) kellel on võlgnevused riigi või Viljandi valla ees;

6) töötasudeks;

7) puudub tegevuse seotus Viljandi valla elanike või valla avalike huvidega;

8) muudel põhjendatud juhtudel.

§ 4 Lepingu sõlmimine

(1) Toetuse saajaga sõlmitakse leping kui eraldatud toetus on 300,00 eurot või suurem.

(2) Lepingu sõlmimise aluseks on vallavalitsuse korraldus toetuse maksmise kohta.

(3) Kui toetuse saaja ei tagasta allkir-

jastatud lepingut 15 kalendripäeva jooksul kaotab toetuse taotleja lepingu sõlmimise õiguse ja toetust välja ei maksta.

§ 5 Toetuse ülekandmine

(1) Toetus kantakse toetuse saaja arvelduskontole 7 kalendripäeva jooksul pärast lepingu allkirjastamist mõlema lepingu poole poolt.

(2) Kuni 300,00 eurose toetussumma puhul kantakse toetus saaja arvelduskontole 7 kalendripäeva jooksul vallavalitsuse korralduse vastuvõtmisest.

§ 6 Aruandlus ja kontroll

(1) Toetuse saaja on kohustatud esitama vallavalitsusele aruande toetuse kasutamise kohta 20 kalendripäeva jooksul pärast toetuse kasutamise lõpptähtaega.

(2) Aruande tähtajaks esitamata jätmine on aluseks toetuse tagasinõudmiseks või edaspidi toetuse maksmisest keeldumiseks.

(3) Aruandele lisatakse kuludokumentide koopiad ja kulude tasumist tõendavad dokumendid ning juhul kui on tegemist sündmuse korraldamisega, osalejate registreerimise leht koos osalejate allkirjadega.

(4) Toetuse saaja on kohustatud tagastama kasutamata jäänud toetussumma 10 kalendripäeva jooksul alates toetuse kasutamise aruande esitamisest.

(5) Kontrolli toetuse määramise, maksmise ja kasutamise sihipärasuse üle teostab vallavalitsuse ametiasutuse sisekontrolör.

§ 7. Rakendussätted

(1) Toetuse taotluse, lepingu ja aruande vormid kinnitab vallavalitsus.

(2) Tunnistada kehtetuks Viljandi Vallavolikogu 19.11.2014.a määrus nr 50 "Viljandi valla eelarvest mittetulundusliku tegevuseks tegevustoetuse andmise kord".

(3) Määrus jõustub kolmandal päeval pärast Riigi Teatajas avaldamist ja rakendatakse tagasiulatuvalt alates 1. jaanuar 2017.

Hellar Mutle
vallavolikogu esimees

Paistu kooli 180. sünnipäev

Maa piirkonnas 180 aastat hariduse andmist ja 2500–3000 lõpetajat on ühele koolile märkimisväärne saavutus. Paistu kool on sellega hakkama saanud.

Kooli eelkäijateks antud piirkonnas on olnud kümme konda pisemat kooli. Praegune koolimaja peahoone valmis 1939. aastal ja on sisuliselt muutumatuna püsinud tänase päevani. Kool on saanud juurdeehitistena mõned klassiruumid ja võimla.

Praegusel ajal on Paistu koolis 73 õpilast ja 52 last lasteaias.

Käesoleva aasta 19. augustil tähistatakse kooli 180. sünnipäeva endiste ja praeguste töötajate ja endiste õpilaste kokkutulekuga.

Kooli juhtkond ja Vilistlaskogu on läbi arutanud ja enam-vähem paika pannud kokkutulekupäeva kava. Ühe võimalusena on arutatud ka möödunud aja õpilaste kooliriietuse näitamist. Palun, kellel on säilinud koolilaste koolirõivaid ja ka muid õppevahendeid varasemast ajast, anda neid kasutada kokkutulekul.

Täpsem info: Merike Kald, tel 435 1467 või mob 527 7893.

Palun ka levitada Paistu kooli kokkutuleku infot kõikjal üle Eesti!

Lugupidamisega **Väino Luik**
Paistu kooli vilistlaskogu esimees

Pildil tantsib Tääksi segarühm Õerutajad

Segarühmade kokkusaamine Saarepeedil

4 veebruaril võõrustas Saarepeedi rahvamaja Viljandi maakonna segarühmade tantsijaid ja nende juhendajaid. Olgu juba ette öeldud, et tegemist on suurepärase ettevõtmise ja väga hea energiaga sündmusega.

Kohe ürituse alguses toimus Anu Kivi koolitus teemal “Suhkur meie toidus”. Õhtu edenedes seati sammud tantsulainele ja seda nii ise tantsides, kui teistele esinedes. Kohale tulnud kollektiive oli seitse.

Kaks kollektiivi olid end küll kirja pannud, kuid vahepeal kahjuks haigeks jäänud. Sellegipoolest oli osalejate arv kokkuvõttes aukartust äratav – 112 osalejat.

Segarühma Vabajalg esindus oli koostanud toreid tantsuteemalise viktoriini, mis lasi vahelduseks jalgadel puhata ja peal töötada. Enne keskööd sai üheskoos uhke tort ära sööda.

Tubli tegija Vaike Rajaste andis oma sõnavõttus teada, et ka edaspidi võiks

maakondlikult kokku saada ning tegi korraldamise ettepaneku Pilistvere Pilgarile. Kõik kiitsid tema valiku heaks ja nii ta jäigi!

Kiiresti sai sellest tantsu täis öhtust öö ja juba järgmine päevgi. Kuid keegi ei tundnud väsimust ega tahtet koju minna!

Kummardus teile kallid tantsijad nii positiivse emotsiooni eest! Olete tegijad!

Ille Mirka

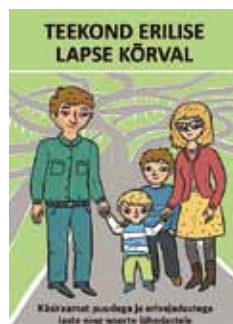
Saarepeedi rahvamaja juhataja

Teekond erilise lapse kõrval – Eesti Puuetega Inimeste Koja uus käsiraamat leevendab puudega laste perede infosulgu

Eesti Puuetega Inimeste Koda (EPI-Koda) andis välja käsiraamatu “Teekond erilise lapse kõrval” puudega ja erivajadustega laste ja noorte lähedastele. Käsiraamat pakub lapse elukaare kontekstis sünnist kuni täiseani ülevaadet toetustest ja teenustest ning jagab perede avameelseid kogemusi erilise lapse kasvatamisel.

“Riik on loonud süsteemi, mis küll toetab mõningal määral puudega lapse peret, kuid milles orienteerumine käib abivajajail selgelt üle jõu. Tuleb ajada asju riigi ja kohaliku omavalitsusega, sotsiaal-, tervishoiu- ja haridussüsteemiga, samal ajal kasvatades suure hooldusvajadusega last. Vajalik teave on kusagil olemas, kuid killustunud ning sisuliselt raskesti mõistetav, mis jätab vanemad oma mures üksi,” selgitab EPIKoja tegevjuht Anneli Habicht käsiraamatu vajadust.

Käsiraamatu loomise põhimõte on pakkuda inimkeelset infot ja praktilisi

näiteid visuaalselt auditaval moel. Materjalist saab nõu etapis, kus pere parasjagu on. Olgu see siis esmase šokiga toimetulek, toetuste ja teenuste taotlemine, koolimine või lapse täisikka jõudmine. Puudega ja erivajadustega laste lähedastele on käsiraamat tasuta ning seda saab Eesti Puuetega Inimeste Kojast (Toompuiestee 10, Tallinn) ja maakondlikest puuetega inimeste kodadest kuni paberikandjal tiraaži (1000) lõppemiseni.

Materjal on kättesaadav ka veebis.

Habicht lisab: “EPIKoja eelinfole uue käsiraamatu kohta järgnes kiire vastukaja nii lapsevanematelt kui erivajadustega lastega töötavatel spetsialistidel, mis näitab, et materjali vajavate inimeste ring on oluliselt laiem. Esmatrükk on juba pea-aegu broneeritud, mistõttu on EPIKoda hakanud otsima täiendavaid rahalisi vahendeid kordustrüki jaoks.”

Eesti Puuetega Inimeste Koda (EPI-Koda) on sõltumatu ja professionaalne puudevaldkonna poliitika ja ühiskonna arvamuse kujundaja. EPIKoja eesmärk on puuetega inimeste ja krooniliste haigete elukvaliteedi, ühiskonda kaasatuse ning eneseteostuse võimaluste tõstmine läbi huvikaitse ja koostöö. EPIKoda ühendab 48 puuetega inimeste ja krooniliste haigete organisatsiooni. Lisainfo: www.epikoda.ee

Lisainfo:

Helen Kask, Eesti Puuetega Inimeste Koda, Tel: 5560 6123

Täku viimane tants

Oli 1952. või 1953. aasta maikuu alguse koolipäev. Koht, kus alljärgnevat aset leidis, oli Uusna sovhoosi talli juures, teepoolne külg karjalauda vastas. Mina sel päeval kooli ei läinud, sest oli minu kord poodi leiba ostma minna. Alati käisime seda toomas kordamööda. Leib toodi kohale Viljandist tavaliselt hommikupoolikuti ja kui kohe ostma ei läinud, siis hiljem võis seal veel vaid leivalõhna saadaval olla.

Kodus aga ootas leiba 7-8 öde-venda ja ema-isa. Pere vanemad õed-vennad õppisid juba Viljandis koolis ja üks vend Tartus ülikoolis. Ema töötas Uusna kooliteenijana palgaga 270 rubla kuus ja isa Kevade kolhoosis, kus maksti aastapalgaks umbes nii palju teravilja (120-150 kg), et selle koti võis isa korraga selga võtta. Emale maksis riik veel 50 rubla kuus nõ lasteraha meie pere kõige noorema lapse kasvatamise eest, kuid sedagi vaid kuni öde viie aastaseks sai.

Kevadest sügiseni aga käisid kõik meie pere lapsed tööl, kas Uusna sovhoosi või Kevade kolhoosi põldudel. Seitsme aastaseks juba kirjutati palgalehte. Mina teenisin oma 10-tunnise tööpäeva eest umbes 9-10 rubla ja kui nüüd mõnel nooremal lugejal tekib küsimus, mida selle raha eest ka osta sai, siis selle eest oli võimalik soetada kas 3 pätsi leiba või 1,5kg suhkrut või 300g võid. Selline oli siis meie pere sissetulek.

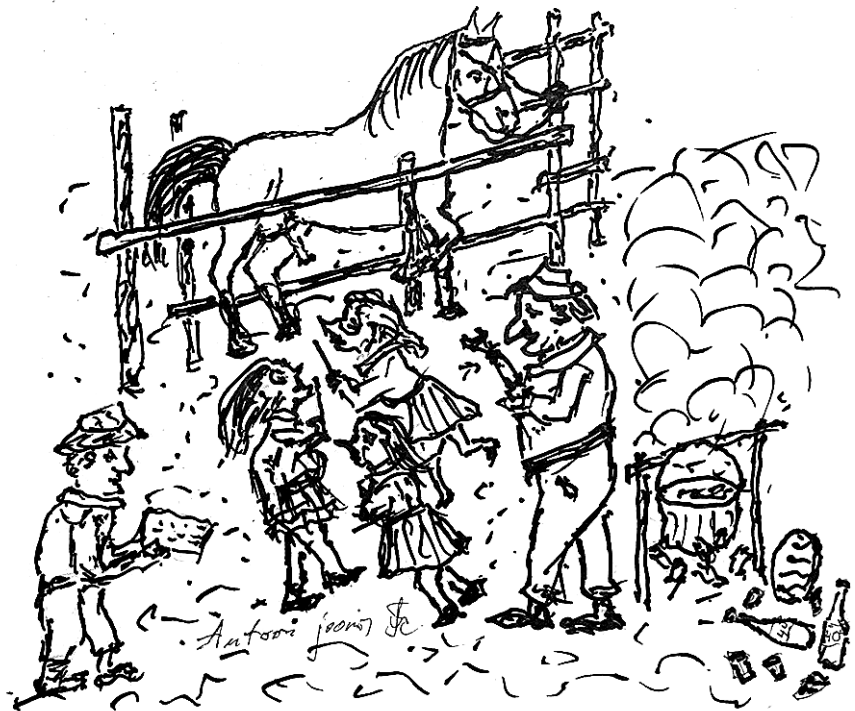
Asjaolud selginevad

Kuid nüüd siis selle maikuu päeva ja sündmuse juurde, mis seal talli juures juhtus ning mida ma koos Teppose Vilhoga, kel samuti peres palju õdesid-vendi oli ja kes ka oli tulnud sel päeval leiva järgi, tunnistama juhtusin.

Talli juures sagis grupp inimesi, vanemaid mehi ja nooremaid naisi. Maas olid mingisugused metallnurkadega vineerkastid ning muud kila-kola. Ühest kotist tõmmati välja rohelised presentpõlled ja mütsikesed. Kuskilt kostus metallikolinat. Jutt muutus aga ikka ägedamaks, keegi seletas, keegi kamandas, keegi kuulas...

Viimane minut täkuna

Järsku avanes talli uks ja sealt astus välja veel paruniaege tallimees Sergei Aas tantsisklev tori tõugu täkk lühikese ohe-likuga käe otsas. Täkk hirnus ja püüdis tagajalgadele tõusta, tallis aga hirnusid ülejäänud hobused, keda sellel päeval ei olnud mõne vankri või tööriista ette rakendatud. Meie esimeseks järeltuleks oli, et vist hakatakse hobust rautama?! Seda aga olime ju varemgi näinud, kui isa kodus selle töö ette võttis ja hobuse jalga tuli üleval hoida.

Aga siis võttis asi hoopis teise pöörde. Täkk viidi aed-sulgu, kinnitati kahelt poolt suuraudadest tulevate nahkrihmadega aia külge ja üks esimene jalg tõmmati rihtmaga üles ning kinnitati lati külge. Jäime Vilhoga seda vaatama ja meie huvi tõusis.

Täkk oli kindlalt kinni seotud ning jagati korraldusi. Kõige rohkem aga kamandas Viljandimaa tolle aja kuulsaim loomaarst Rande, kelle ma ära tundsin, sest ta oli ka Adonis meie loomi ravimas käinud.

Seejärel läks seltskond täku juurde. Üks neist oli kõhnem prillidega mees, kellel oli paberileht ja pliiats peos ning kes ühtelugu tasku-uuri vaatas. Varsti saime aru, et see oli ilmselt õppejõud, kes oli ülikoolist koos tulevaste naisveterinaaridega kohale tulnud.

Loomaarst Rande kamandas ühe noore tudengineiu täku munandikotti hoidma, teised kaks olid samuti ninapidi juures. Rande käes välgatas skalpell ja ta tegi esimese löike. Hobuse hirnatas ja Rande hüüdis: „Pigistada! Pigistada!” ning ulatas siis skalpelli ühele praktikan- tidest, teisel käskis aga samal ajal soon jõhviga kinni tõmmata ja kolmas löikas munandi küljest.

Hirmutav vaatepilt

Ja kohe tuligi üks naisosaline suur täku muna käes tee äärde sätitud paja juurde, tõstis kaane üles ning viskas selle sinna sisse. Läbisegi rääkimine kogus tuure, et mida peab tegema ja kuidas peab tegema jne.

Täkk aga väris üle keha ning muutus üleni märjaks. Mõned möödakäijad kiljatasid ja pöörasid näod ruttu kõrvale samal ajal kiirendades samme. Vastas oleva bussipeatuse pingil istus aga rahulikult ilmel suurte vuntsidega samuti paruniaege

karjaravitseja Otto Väinsalu.

Peagi tuli ka teine tudeng, samuti munand kamalus ja viskas sellegi patta. Kolmas tuli aga juba tühjade pihkudega, isegi nagu veidi häbenedes, et temale enam munandit ei jagunud...

Kui munandid pajas, visati paja alla puuklotse, mida kõrvalolevast puutöökojast toodi. Lisati veel ka soola, pipart ja loorberit.

Meid on nähtud

Järsku käratas üks naistudeng: „Mida kuradit te poisid siin vahite?! Vaat, kui võtame ka teil munad maha ja viskame samasse patta!” No kurat! Teist korda me sellist asja enam öelda ei lasknud. Vilho kargas jalgrattale ja mina pistsin Wehr- machti sõduri seljakott turjal tuhatnelja poe poole jooksu.

Kui ükskord leivaga tagasi jõudsimme, oli täkk – ei, mitte täkk, vaid nüüd siis juba ruun talli viidud. Seltskond aga istus tee ääres paja juures ning käis väike viinavõtmise. Üks skalpell oli püsti leiva sees, teisega nüsiti keedetud täkumuna. Jutt ja naer käis läbisegi.

Hiljem saime teada, et tulevased loomaarstid, kes esimesi munandilõikusi tegid, pidid vana tava kohaselt need ka ise ära sööma. Minule aga oli see esimene kord sellist asja näha, kuigi kuldilõikust olime varemgi näinud, sest seda tehti pea igas talus, kus sigu peeti.

Siit soovitus teile, poisid. Kui juba keegi ähvardab munad maha võtta, siis ärge jääge ootama, vaid andke jalagadele valu ja tüdrukud, räägitakse, et kui juba sellist sakuskat olete kord maitsta saanud, siis vaevalt te enam kunagi midagi paremat veel üldse proovida saategi...

Head vabariigi aastapäeva teile kõigile!

Ilmar Kikas
Adoni

Raamatukogutund käsitleb sel aastal põnevaid tähtpäevi

Aasta tagasi alustasime raamatukogutundi Paistu küla sotsiaalmaja puhkeruumis. Tunni eesmärk oli viia kuulajad minevikku, et meenutada ja tutvustada meie esimade ja -isade mõtteid ja kombeid, samuti nende läbielamisi ajaloo vältel. Möödunud aastal rääkis Eesti Vabariigi sünnipäevast, merekuultuuriaasta puhul Läänemere ajaloo ja laevastikust, vastlapäevast, lihavõtetest, emadepäevast jne.

Selle aasta 17. jaanuaril toimus esimene üritus tõnisepäevast. Tõnisepäeva nimetusega võib siduda kaks täiesti erinevat "süüdlast" – üks on kristlik pühak Antonius, kes on tuntud kui haiguste ja tuleohtu eest kaitsja. Ta oli omamoodi ka "Sigade Jumal", kellele ohverdati ja kelle poole pööruti sigade edenemist soovivate loitsudega. Teine, kellele sellel päeval samuti nii mõtteid kui tegusid suunatakse, on eestlaste vana koduhaldjas Tõnn.

Veebruarikuu raamatukogutund toimub sõbrapäeval ja siis räägime sõpradest, mõistatame ja maiustame. Valetinipäeva alguse kohta on mitmeid legende. Ühe legendi kohaselt tähistasid roomlased traditsiooni loterii tõmbamisega, mille käigus noored mehed tõmbasid loosiga välja teismelise tüdruku nime, kellest sai tema sõber/partner ülejäänud aastaks. Sageli need paarid armusid ja abiellusid. Ent paavst soovis neid rituaale ohjeldada ning vahetas tüdrukute nimed pühakute

Paistu Sotsiaalkeskuses hetk enne raamatukogutunni algust

Foto: INGA MAIBORODA

nimedega, kes pidid olema meeste teenäitajaks antud aastal. Noortele meeste see muutus ei meeldinud ning nad jätkasid valentinipäeval neiude armastuse püüdmist. Traditsiooniks sai saata armastatule kirjalikke sõnumeid.

Märtsikuu, kevade algus, toob endaga

kaasa kindlasti midagi värvikat, aga sellest kõigest juba järgmine kord. Üldiselt tahaks sel aastal rääkida rahvakalendri tähtpäevadest, mis ei ole väga levinud ja on inimestele suhteliselt tundmatud.

Vivika Virgu

Paistu raamatukogu juhataja

Viiratsi kooli õpetajad teavad, et loovust saab õpetada ja see suurendab edukust õppetöös!

On kujunenud nii, et ükskõik milllega ja kuidas inimene oma elus tegeleb, ei saa ta hakkama ilma loovuseta.

Loovuseta on ennast raske teostada, sest loovus on inimese võime toimida uutes olukordades õigesti ja vanades olukordades uuel moel. Meis kõigis on loovus olemas, kuid aeg-ajalt on seda vaja üles äratada ja edasi arendada, et siis jälle hoogsalt edasi toimetada.

Nii haarasimegi kinni võimalusest osaleda projektikoolituses ja saada juurde uusi mõtteid ning ideid loovuse teemadel.

Täna on toimunud juba kaks õppepäeva: LOOVliikumise päev, juhendajaks Eve Noormets ja LOOVdraama päev, juhendajaks Virko Annus. Ootamas on veel üks õppepäev, LOOVmuusika päev. Need päevad on olnud väga huvitavad. Ei saa märkimata jätta, et seesugused koo-

Hetk LOOVliikumise päevast, kui moodustus skulptuur

Foto: NATALI JOONAS

litused suurendavad ühtekuuluvustunnet ja elavdavad omavahelist koostööd, tekitades ka õpetajates tugeva õpikogukonna.

Maie Arba

Viiratsi Kooli õppealajuhataja

Reet Saare

Klassiõpetaja Viiratsi Koolis

Möödunud aasta eest ei saa deklareerida autokooli ja huvikoolituse kulusid

2016. aasta tulude deklareerimise peamised muudatused puudutavad koolituskulusid ja üüritulu.

Enam ei ole võimalik maha arvata mootorratta ja -sõiduki (A- ja B-kategooria) juhulubade koolituskulusid. Samuti ei saa maha arvata 2016. aasta 1. jaanuari seisuga 18-aasta vanuste ja vanemate inimeste huvihariduse kulusid. See tähendab ka seda, et sellist koolitusteenust pakkuvad ettevõtted seda infot inimese eeltäidetud deklaratsioonil enam ei esita.

Teine oluline muudatus puudutab üüritulude deklareerimist. Kui siiani maksustati tulumaksuga kogu üürireandja poolt deklareeritud üüritulu, siis nüüd maksustatakse sellest vaid 80 protsenti. Selleks ei pea esitama kuludokumente, mahaarvamise teeb maksu- ja tolliamet üüritulu deklareerimisel tuludeklaratsiooni alusel. Eluruumi üüritulu 20% mahaarvamist rakendatakse üksnes elamu või korteri üürimisel eluruumi üürilepingu alusel, teistele rendi- ja üürituludele see ei laiene. Tuludeklaratsioonis tuleb näidata kogu aasta üürisumma, üüritulu hulka ei loeta tasutud kommunaalmakseid.

Möödunud aasta maksuvaba tulu oli 170 eurot kuus ehk 2040 eurot aastas ja täiendav maksuvaba tulu pensioni korral oli 225 eurot kuus ehk 2700 eurot.

Eluasemelaenu intresside, koolituse ja annetuste täiendav maksuvaba tulu on väiksem kui varasemalt ehk 1920 euro asemel saab mahaarvamisi teha 1200 euro ulatuses.

Tuludeklaratsioonil on olemas juba terve rida eeltäidetud andmeid, näiteks isikuandmed, info töötasu ja kinniipeetud maksude kohta, pension, haigusraha, tasutud koolituskulud jne. Eluasemelaenu intresside andmed saab deklaratsioonile saata oma internetipangast, esmakordselt deklareerijatel tuleb esitada ka lisadokumendid, seda saab teha kohe peale deklaratsiooni kinnitamist sealsamas e-maksuametis/e-tollis.

Eeltäidetud ei ole välisriigist saadud tulud, andmed vara (sh metsamaterjali) võõrandamise kohta ega ettevõtlustulude kohta esitatav E vorm. Need andmed tuleb ise deklaratsioonile lisada.

Oma tuludeklaratsiooni eeltäidetud andmeid saab e-maksuametis/e-tollis üle vaadata 8.-10. veebruarini. Kui sealt on mõned andmed puudu või erinevad teadaolevatest, siis tuleb andmete esitajaga ühendust võtta ja paluda need ära parandada.

Soovi korral võivad abikaasad esitada ühise tuludeklaratsiooni. Selleks tuleb mõlemal abikaasal teha oma deklaratsioonile märge, et ta soovib esitada ühist deklaratsiooni. Ühisdeklaratsiooni võivad esitada isikud, kes olid maksustamisperioodi viimase päeva s.o 31.12.2016.a seisuga abielus. Kui üks abikaasadest suri maksustamisperioodil või pärast maksustamisperioodi, kuid enne tuludeklaratsiooni esitamist, võib lehestunud abikaasa samuti esitada ühisdeklaratsiooni. Selliseid deklaratsioone saab esitada üksnes paberandjal.

Olulised kuupäevad	
15. veebruar	Algab tuludeklaratsiooni esitamine e-maksuametis/e-tollis ja teenindusbürood hakkavad väljastama eeltäidetud tuludeklaratsioone paberil
28. veebruar	Algab tulumaksu tagastamine e-maksuametis/e-tollis deklaratsiooni esitanud klientidele
31. märts	Tuludeklaratsiooni esitamise tähtpäev
20. märts	Algab tulumaksu tagastamine deklaratsiooni paberil esitanud klientidele
3. juuli	Juurdemaksmisele kuuluva tulumaksu tasumise ja enam-makstud tulumaksu tagastamise tähtpäev
2. oktoober	juurdemaksmisele kuuluva tulumaksu tasumise ja enam-makstud tulumaksu tagastamise tähtpäev, kui deklareeritakse ettevõtlustulu, kasu vara võõrandamisest või välisriigis saadud tulu; FIE-del deklaratsiooni alusel juurdemaksmisele kuuluva sotsiaalmaksu tasumise tähtpäev

Enammakstud tulumaksu tagastame deklaratsioonis näidatud pangakontole. Kui deklaratsioonis esitatud andmed vajavad täiendavat kontrolli, siis võtame inimesega enne tulumaksu tagastamist ühendust.

Kui deklaratsiooni järgi tuleb tulumaksu juurde maksta, siis saadab maksu- ja tolliamet maksu- ja tolliamet maksuteate, mis on kättesaadav e-maksuametis/e-tollis.

Tuludeklaratsioon tuleb esitada ka kõigil neil, kes soovivad taotleda sel aastal esmakordselt makstavat **madalapalgaliste töötajate toetust**. See tähendab seda, et sel aastal makstav madalapalgalise töötaja tulumaksu tagasimakse võib puudutada ka neid möödunud aasta jooksul vähemalt kuus kuud täiskohaga töötanud ja alla 7817 euro tulu saanud inimesi, kes tavaliselt tuludeklaratsiooni esitama ei ole pidanud. Madalapalgalise tagasimakse saamise eelduseks on tuludeklaratsiooni esitamine ja seejärel saab see inimene, kellel tagasimakseks õigus, teha taotluse e-maksuametis/e-tollis. Seetõttu palume kindlasti vaadata esmalt e-maksuametis/e-tollis, kas täiendav toetuse saamise tingimused (välja arvatud tulu). Kui tingimused on täidetud ja arvutuste järgi jääb aastane tulu alla 7817 euro, siis saate e-maksuametis/e-tollis

tuludeklaratsiooni esitamise järel kohe taotleda ka madalapalgalise tulumaksu-tagastust.

Tulude deklareerimisega seotud küsimusi saab esitada maksu- ja tolliameti foorumis, samuti aitavad meie konsultandid telefonil 880 0810 või meili teel fyysisik@emta.ee.

Kes peavad tuludeklaratsiooni esitama?

Tuludeklaratsiooni peavad esitama:

- kõik füüsilisest isikust ettevõtjad, ka need kes 2016.a ettevõtlusest tulu saanud ei ole;
- isikud, kes on saanud kasu vara (väärtpaberid, kinnisasjad) võõrandamisest;
- isikud, kes on müünud metsamaterjali või raieõigust;
- isikud, kes on saadud üüri- või renditulu;
- isikud, kes on saadud tulu välismaalt. Deklareerida tuleb nii Eestis maksustatav kui mittemaksustatav välisriigist saadud palgatulu, pension ja dividendid.

Kui tulude deklareerimise kohustust ei ole, aga soovitakse kasutada mõnda maksusoodustust (täiendav maksuvaba tulu kui on kaks või enam kuni 17.aastast last; on tasutud koolituskulusid, eluasemelaenu intresse, kogumispensioni III samba makseid; tehtud kingitusi või annetusi tulumaksusoodustusega MTÜ-de, sihtasutuste ja usuliste ühenduste nimekirja kantud isikutel), siis tuleb tuludeklaratsioon esitada.

Katrin Simul

teenindusosakonna Põlva büroojuht

Allianssnädal Viljandis

Järjekordne palvenädal toimus 8.–15. jaanuarini Viljandi linna erinevates kirikutes ja kogudustes.

Eelmise aasta palvenädala teemaks oli “kadunud poeg” ehk eksinud inimene.

Selle aasta palveteemad lähtusid Martin Lutheri poolt reformatsiooni käigus taas keskmesse tõstetud mõistetest: pühakiri (Piibel), usk, Jumala arm ja Kristus.

Me kõik oleme teelkäijad. Me elame ajastus, kus on palju ebaselgust, ideede rohkust, uue avastamist. Samas mõistetakse ja tõlgendatakse väärtusi paljusid kardinaalväärtushinnanguid. Oleme olukorras, kus ollakse ebakorrektsed. Meid ümbritsevad igapäevaselt mitmed olulised küsimused, otsingud, leidmised, kaotamised, katsumused, kogemused, kiusatused. Sageli elame raskustes, majanduslikes ebapiisavuses, hirmus. Nendest enamus on meile tutavad. Ja vahetevahel on ka nii, et tagasivaates avastame, et nii mõnigi mees või naine oma eluteel jookseb teistest kiiremini aga vales suunas. Meid on kutsutud valitsema iseenda üle. Siit ka laia ja kitsa tee mõte. Usun, et kõikide soov on saada tugevaks seesmise-vaimse inimese poolest. Me vajame keskpunkti.

Uue Testamendi (UT) Johanese evangeeliumis ütleb Jeesus Kristus: “Mina olen tee, tõde ja elu...”

Saabunud aasta on pühendatud Martin Lutheri kiriku reformile. Käesoleval aastal möödub 500 aastat luterlikust usupuhastusest, 100 aastat Eesti Evangeelse Luterliku Kiriku loomisest ja järgmisel aastal 100 aastat Eesti riigi sünnist. Mõtlemele tänumees kõigele sellele. Reformatsiooni kaudu avati Eestimaa rahvakoolide võrgustik. Tartu Ülikooli professor Marju Lepajõe on täheldanud eestlaste haridususe midagi jumalikkku.

Arm. Mõelgem taas Eestimaale ja rahvale: kus me asume, kes on meie naabrid, ajavõrgude vaimsus ja meie ajalugu. Meie võidud ja kaotused, unistused ning tänapäev. Meil on oma riik, kirjakeel, emakeelne haridus, saame hoida - säilitada ja arendada rahvuskultuuri, on usu- ja sõnavabadus.

Palvenädalas osalesid EELK Jaani ja Pauluse kirik, Baptisti kogudus, Elu Sõna kogudus (Viiratsi), Nelipühi kirik ja Viljandi Evangeelne Uue Elu kogudus.

Roland Tulik

Mis on elatisabi?

1. jaanuarist 2017 käivitub uus elatisabiskeem, millega tagatakse üksinda last kasvatava vanema lapsele igakuine, üldjuhul saja euro suurune elatisraha. Elatisabi maksmine ei vabasta elatisvõlglast tema kohustustest, vaid riik nõuab võlgnevuse kohustusi rikkunud vanemalt välja. 2015. aasta lõpu seisuga käis täitemenetlus enam kui 8000 elatisvõlgnikust vanema suhtes, kes olid oma lastele võlgu 14,5 miljonit eurot. Uus skeem toob kohtumenetluse aegse elatisabi kõrvale ka täitemenetluse aegse elatisabi. Kui varasemalt maksis riik lapsele elatisabi kohtumenetluse alustamise korral, siis uue elatisabiskeemi järgi maksab riik elatisabi ka täitemenetluse ajal.

- **Kohtumenetlusaegset elatisabi** makstakse lapse vanemale või lapse seaduslikule esindajale, kes pöördub kohtusse, et nõuda lapsele elatist. Uue elatisabiskeemi kohaselt makstakse kohtumenetluse ajal elatisabi senise 90 päeva asemel 150 päeva ning elatisabi päevamäära asemel makstakse elatisabi 100 eurot kuus lapse kohta.

- **Täitemenetlusaegset elatisabi** makstakse lapsele elatist väljamõistva kohtulahendi alusel. Alaealisele lapsele makstav elatisabi kantakse üle lapse vanema või seadusliku esindaja arvelduskontole. Täitemenetlusaegset elatisabi makstakse täitemenetluse ajal. Täitemenetlust on võimalik alustada kohtutäituri juures ju-

hul, kui lapsele on kohtu poolt välja mõistetud elatis, kuid üks lapse vanematest lapsele elatist ei maksa. Täitemenetluse aegse elatisabi saamise eelduseks on, et täitemenetlus on kestnud neli täiskuud. Kui pärast 4-kuulist ooteperioodi ei ole elatist maksta kohustatud isik lapsele elatist maksta hakanud, hakkab riik pidama arvestust selle üle, kas ja millises summas lapsele igakuiselt elatist laekub. Kui ooteperioodile järgneval kuul lapsele elatist ei laeku, hakkab riik lapsele maksta elatisabi kuni 100 euro ulatuses. See tähendab, et kui kohtuotsusega lapsele välja mõistetud elatis on väiksem kui 100 eurot kuus, makstakse ka elatisabi vastavalt kohtuotsusega mõistetud summale. Kui välja mõistetud elatis on suurem kui 100 eurot kuus, maksab riik elatisabi 100 euro ulatuses.

Täitemenetlusaegset elatisabi on võimalik taotleda hakata alates 1. jaanuarist 2017. Elatisabi väljamaksed tehakse eelmise kuu eest hiljemalt järgmise kuu 10-ndaks kuupäevaks.

Abi, mida teha kohtumenetlusaegse ja täitemenetlusaegse elatisabi saamiseks, saab aadressil <http://www.juristaitab.ee/et/mul-kusimus-perekonnasuhete-teemal/elatis-lapsele>

Vastused elatisabi korduvatele küsimusi leiata aadressil: <http://sm.ee/et/elatisabi>

Allikas: Sotsiaalministeerium

Igal aastal hooldab Elektrilevi 2,5 miljoni euro eest liinikoridore

Elektrilevi sõlmis nelja partneriga 5-aastased lepingud elektriliinide ümbruse puhastamiseks võsast ja puudest. Lepingute kogumaht on ligikaudu 2 miljonit eurot ning need hõlmavad liinikoridoride hooldustöid Lääne-Viru, Tartu, Jõgeva, Järva ja Võru maakondades.

Üle Eesti on Elektrilevil liinikoridori hooldustöödeks kokku 17 partnerit. Igal aastal puhastatakse võsast, okstest ja puudest umbast 3000 kilomeetrit liine ning võrguettevõttel kulub neile aastaks keskmiselt 2,5 miljonit eurot. Elektrilevi ligi 61 000 kilomeetrisest võrgust asub metsastel aladel umbes 15 000 kilomeetrit ning nii saab viie aastaga metsasel alal asuvatele liinilõikudele nii-öelda “ring peale”.

Kuna üheks sagedasemaks rikete põhjustajaks on liinide langenud puud, on liinikoridoride hooldus elektrivarustuse tagamiseks väga oluline.

Hooldustöödel vaadatakse, milliseid

metsatüüpe liinid läbivad. Kui on tegemist sega- või lehtpuumetsadega, tehakse liinikoridor puudest puhtaks laiemalt. “Lehtpuumetsas kukub suure tuule või paksu lumega kõige enam puid liinidele. Seevastu tugevate okaspuumetsade puhul on puhastatav koridor kitsam, sest okaspuud on nii kergesti ei murdu,” selgitas hoolduse põhimõtteid Elektrilevi korrashoiutööde juht Kalmer Susi.

Kõik liinikoridoride hooldustööd kooskõlastatakse maaomanikega. “Palume maaomanikelt kooskõlastamisel mõistvat suhtumist. Lisaks varustuskindlusele on liinikoridoride hooldus oluline ka ohutuse seisukohast, et maha kukkunud liinid ei seaks ohtu inimestele,” rõhutas Susi.

Kooskõlastamisel lepitakse kokku tööde aeg ja asukoht. Liinikoridoride hoolduse käigus raiutud materjal kuulub maaomanikule.

Maret Reinumägi

Elektrilevi kommunikatsioonispetsialist

KARJÄÄR – Heimtali põhikooli vaade tulevikku

23. jaanuarist 3. veebruarini 2017 pühendas Heimtali Põhikool end karjääriavalduste tutvustamisele. Koolimajas käis mitmeid külalisõpetajaid ja toimusid ühistegevused. Samuti avanes Heimtali Põhikooli õpilastel võimalus väisata erinevaid haridusasutusi.

Esmaspäeval, 23. jaanuaril esines Heimtali Põhikooli 7.–9. klassile külalisõpetajana karjääriinfo spetsialist Karin Pulst. Akadeemilise tunni vältel arutleti tööturu vajaduste, tööle kandideerimise ja virtuaalse jalajälje üle.

Esmaspäeval, 30. jaanuaril külastas 8.–9. klass Viljandi Kutseõppekeskuse avatud uste päeva, kus oli võimalik tutvuda koolimajaga ja pakutavate erialade sisulise poolega. Töötubades said huvilised käe külge lüüa pitsade küpsetamises, smuutide valmistamises, katsetada rehvi vahetust, proovida pilditöötlusprogrammis fotosid töödelda jne. Aktiivsemaid osalejaid premeeris Viljandi Kutseõppekeskus T-särgiga.

Teisipäeval, 31. jaanuaril lahendasid kümme 9. klassi õpilast iseseisvalt karjäärialast testi ning järgmisel päeval kohtusid samad noored Rajaleidja esindajaga, kellelt said individuaalset tagasisidet. Antud testi ja tagasisidega õppisid õpilased ennast ja oma oskusi paremini tundma. Muuhulgas anti soovitusi, kuidas efektiivsemalt õppida ja õpitut meelde jätta.

Reede, 3. veebruar oli tegevusterohke päev. Külaskäikides lätlased, kes interaktiivse tunni vältel tutvustasid klaasipuhumise metoodikat ja ajalugu. Õpilased said klaasipuhumist ka ise proovida. Kolmas kooliaste osales Räpina Aianuskooli tutvustavas tunnis. Karjääriühendatud periood lõppes samal päeval PROLOOGiga – noortele suunatud ettevõtmine, mille eesmärgiks on tutvustada erinevaid kunsti valdkondi ja tekitada noortus huvi olla ise looja. Seekord pühendus muusika loomisele ja muusikuks olemisele. Esines ansambel Phosphorus Trio, koosseisus Vootele Ruusmaa, Taavet Niller ja Tõnis Kirsipu. Muusikud tutvustasid oma elukutse valikut, instrumente ja rikastasid olemist muusikaliste vahel paladega. Mõningad mõtted kontserdi kuulajatelt:

Abiõpetaja: “Ülevaatlik ja mitmekülgne. Tekitas koduse tunde. Eriti kiidan lavakujundust.”

7. klassi õpilane: “Kuulaks teinekordki. Kohati oleks võinud muusika rütmilisem olla.”

9. klassi õpilane: “Kuulan ka vabal ajal taolist muusikat. Atmosfäär meeldis väga.”

Eripedagoog: “Valgusega loodud keskkond mõjus müstilisena. Muusika variatiivsus haaras kaasa kogu kuulajaskonna. Muusikud suutsid kohaneda

Klaasimeistrid Heimtalis

PROLOOG – kontsertkohtumine Phosphorus Trio'ga

kiiresti ning olid publiku osas vastuvõtlikud.”

4. klassi õpilane: “Käoräpp oli äge.”

Loodan, et antud ettevõtmine ergastab igapäeva koolielu ning aitab õpilasi nende edasiste karjääriavalduste tegemisel.

Eneli Rimpel
Heimtali Põhikool

Karjääriinfo spetsialist Karin Pulst tööturust kõnelemas

Kolmas üle-eestiline avatud talude päev toimub 23. juulil

Pühapäeval, 23. juulil toimub juba kolmandat korda üle-eestiline avatud talude päev. Talud ja põllumajandustootmised üle Eesti avavad oma uksed, et näidata kohaliku toidu kasvatamist ja valmistamist.

“Üle-eestiline avatud talude päev on kujunenud maaelu tähtsündmuseks, mis on leidnud kohta Eesti inimeste südames,” ütles maaeluminister Tarmo Tamm. “Avatud talude päev pakub kord aastas ainulaadse võimaluse külastada talusid ja põllumajandustootmisi ja näha, kuidas valmib kodumaine toit. Avatud talude päev aitab ka hoida ja tugevdada Eesti inimeste sidet maaelu ja põllumajandusega.”

Külastajad saavad avatud talude päeval näha nii suuri farme kui ka väiksemaid talusid, põnevat põllumajandustehnikat, erinevaid loomi ja taimi. Kohapeal saab maitsta ehedat talutoitu ja osta kaa-

sa kohalikke tooteid. Igal talul on oma programm, milles näidatakse oma talu eripärasid.

Talude ja põllumajandustootmiste registreerimine avatud talude päevale algab 1. märtsil ja kestab 1. maini.

Talupidajad ja põllumajandustootjad, kes soovivad 23. juulil oma tootmise külastajatele avada, on oodatud osalema infopäeval:

- 29. märtsil algusega kell 11 Maa- ja metsamajanduse Infokeskuses Jänedal või
- 31. märtsil algusega kell 11 Lõuna-Eestis (toimumiskoht täpsustamisel)

Esimene avatud talude päev toimus 2015. aastal, kui oma uksed avas külastajatele 147 talu ja põllumajandustootmist ning taludesse tehti ligikaudu 45 000 külastust. 2016. aastal osales 234 talu ja tehti ligikaudu 85 000 külastust.

2017. aasta avatud talude päeva korraldavad Maaeluministeerium, Maama-

janduse Infokeskus, Eesti Põllumeeste Keskkliit, Eestimaa Talupidajate Keskkliit ja Eesti Põllumajandus-Kaubanduskoda. Korraldamisse on kaasatud ka kohalikud LEADER tegevusgrupid ja Eesti Külaliskummine Kodukant, kelle vabatahtlikud koordinaatorid aitavad põllumajandustootmistel ja taludel avatud talude päevaks valmistuda.

Üle-eestilise avatud talude päeva algatus sündis Maaeluministeeriumi, Maamajanduse Infokeskuse ja Järvamaa avatud talude eestvedajatega koostöös. Avatud talude päeva korraldamist rahastatakse Eesti maaelu arengukavast 2014–2020 ja Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist.

Rohkem infot kodulehelt:
www.avatudtalud.ee

Karolin Lillemäe

Maaeluministeerium

Tel 625 6254, press@agri.ee

Pangalaenu taotlemiseks vajalikud andmed saab nüüd maksu- ja tolliametist

Maksu- ja tolliamet pakub alates veebruari algusest võimalust koostada enda või ettevõtte tarbeks maksuandmete tõendit, millega saab mugavalt ja kiiresti anda pangale vajalikud andmed oma laenuvõime hindamiseks.

Tõendi saab soovi korral koostada igakuks ise e-maksuametis/e-tollis. Valida tuleb tõendil kuvatavad andmed ja periood ning seejärel koostab infosüsteem juba automaatselt vajaliku tõendi elektroonseks edastamiseks.

“Maksuandmete tõendi vormi töötasime välja koos Pangaliiduga ja see aitab näiteks laenu taotlejatel oluliselt aega kokku hoida, sest inimesel ei ole enam vaja neid andmeid mitmest erinevast kohast küsida. Kui ta on need juba kord riigile esitanud, siis saab ta need ka meie süsteemist kiirelt kätte,” selgitas maksu- ja tolliameti teabeosakonna

talitusejuhataja Piia Viks-Binsol.

MTA poolt väljastatava tõendi eelisteks on, et eraisiku või ettevõtte andmed tulevad ühest usaldusväärsest kohast, nad on põhjalikud ja neid saab esitada viimase kahe aasta kohta ning ka elektroonselt töödelda. Samuti saab ettevõtja kasutada maksuandmete tõendit näiteks selleks, et anda tehingupartnerile ülevaade oma majandustegevusest. “See suurendab tehingute läbipaistvust ja annab tehingupooltele kindluse, et mõlema maksuasjad on korras,” lisas Viks-Binsol.

Pangaliidu tegevdiriectori Katrin Talihärmli hinnangul on võimalus saada maksuandmete infot tsentraalselt ja standardiseeritud kujul nii laenuandja kui taotleja seisukohalt kindlasti positiivse tähendusega: “Kuna isik saab ise otsustada, kas ja kellele ning millises ulatuses ta oma maksuandmete infot edastab, siis on tegemist potentsiaalselt väärtusliku töö-

riistaga nii pankadele kui muudele krediidandjatele, andes võimaluse kiiremaks ja täpsemaks laenuaotleja maksevõime hindamiseks.”

Maksuandmete tõendi saamiseks tuleb sisse logida e-maksuametisse/e-tolli ja valida rubriigist Nõuded ja kohustused > Tõendid > Maksuandmete tõend. Tõendi saab koostada nii eraisiku (palgaandmed, tööandjad, muu tulu jms) kui ettevõtte (käibeandmed, töötajate väljamaksed jms) andmete kohta ja võimalik on valida, kas esitada kõik andmed või osa neist. Seejärel saab info otse läbi e-maksuameti/e-tolli pangale, tehingupartnerile või muudele isikutele edastada kas eesti, vene või inglise keeles. Maksutõendi teenuse kasutamine on vabatahtlik ja andmed edastab isik ise. Rohkem infot leiate maksu- ja tolliameti www.emta.ee

Maksu- ja tolliamet

Lapsed mängimas uut põrandamängu "Aga Mina"

Päikesekiire lasteaia lapsed hoolitsevad tulnuka turvalisuse eest!

Aga Mina on tulnukas, kes sattus planeedile Maa. Kahjuks puuduvad Aga Minal teadmised ohtudest planeedil. Päikesekiire lasteaia lapsed saavad tänu põrandamängule "Aga Mina" õpetada tulnukale vajalikke teadmisi, et tema siinolek mööduks turvaliselt.

Mis siis ikkagi on mäng "Aga Mina"?

"Aga Mina" on õppevahend, mis aitab õpetajatel läbi viia vigastuste ennetuse teemalisi vestlusringe. Põrandamängu eesmärk on mängu kaudu suurendada väikelaste (3-7a) teadmisi vigastuste vältimisest, et nad õpiks ohte märkama ja teadvustama ning seeläbi ohuolukordi teadlikult vältima. Mängus osalejad saavad testida oma teadmisi põletuste, mürgistuste, kukkumiste, liiklus-, tule-, vee-, raudteehutuste ning muude valdkondade vigastuste ennetamise osas. Lastepäraselt aga üsna realistlikult on kujundatud kaks mängulauda "Kodu ja vaba aeg" ning "Liikluskeskond". Komplekti kuuluvad veel küsimuste ja käitumise kaardid ning häälüesanded ja mõistatuste kaardid, mis mängimise veelgi põnevamaks muudavad. Mäng on väga mitmekesine ning õpetajatel on võimalik vastavalt laste vanusele, teadmistele ning varasematele kogemustele mängukulgu üles ehitada ja integreerida igapäevaellu. Mängida saavad kõik – lapsed, õpetajad ja lapsevanemad ning üheskoos õpitu tuletab kõigile meelde sotsiaalset vastutust, kuidas käituda nii, et ei seaks ennast ega teisi ohtu. Tulnuknukuga koos ohusituatsioone läbi mängides ning arutledes kinnistavad lapsed oma saadud teadmisi ja seostavad igapäevaelu varasemaid kogemusi. Põrandamäng on välja töötatud

Grete koos tulnukaga oma mängukorral

koostöös erialaspetsialistidega, kelle igapäevatöö viib kokku mängus kajastatud ohuallikatega.

Päikesekiire lasteaed osales MTÜ Aga Mina koostöös MøllerGruppeni ja tema Baltimaades asuvate ettevõtetega Møller Auto poolt korraldatud konkursil, mille raames kingiti komisjoni poolt välja valitud 50-le lasteaiale "Aga Mina" põrandamäng. Konkursis said osaleda väikese laste arvuga või hajaasustusega piirkondades asuvad lasteaia. Taotluses tuli välja tuua lasteaia senised tegevused vigastuste ennetamise osas ning nägemus mil moel edaspidi jätkatakse ja rikastatakse ennetustööd lasteaia. Laekunud 233 taotlusankeedi seast valis komisjon välja Päikesekiire lasteaia Päril maja. Varasemalt oleme lasteaia õueala-

le kujundanud liikluslinnaku ning teinud koostööd Maantee- ja Päästametiga ning Politseiga.

1. detsembril toimus pidulik tänuüritus Møller Auto Mustamäe esinduses, mille raames mängud kui jõuluringitused üle anti. Viljandimaalt valiti peale meie välja veel Mõisaküla Lasteaed ja Halliste Lasteaed Pääsuke.

Päikesekiire lasteaia kõik kolm maja on saavutatu üle väga rõõmsad ja plaanivad edaspidi nautida põnevaid hetki põrandamängu mängides ning kaasata tegevustesse ka lapsevanemad.

Aitäh MTÜ Aga Minale ja nende koostööpartneritele torede võimaluste eest!

Piret Mädamürk
Viljandi valla lasteaed
"Päikesekiir" direktor

Ilmunud on raamatud meie kultuuriloost

Imbi-Sirje Tormi raamatud “Ajastupilte Heimtali koolist I osa – Aeg, olud ja inimesed vanal Mulgimaal” (2016) ja selle järg “Ajastupilte Heimtali koolist II osa – Pärandilaegas” (2017) on teosed, mis köidavad ajaloo huvilist ja on samas köitvad ajalooõpikud nii noorele kui vanale, kohalikule kui ka võõrale.

Üks meie riigi kodanike põhiülesannetest on oma keele ja eesti kultuuri järjepidevuse hoidmise küsimus, mis on mõlemat raamatut läbiv teema. “Kodanikuks ei sünnita vaid kasvatatakse”, on üks autori mõtetest ning usun, et see on põhjus, miks need kaks väärtuslikku raamatut, kus oluline osa on rahva kultuurilised juured ja traditsioonilised väärtused, on lugeja ette jõudnud.

Imbi-Sirje Tormi töö õpilastega pikade aastate jooksul on olnud praktiline väärtuskasvatus – kodanikuks kasvamine, avades laste mõttemaailma, luues huvi esivanemate elu ja paikkonna elu-olu vastu. Oleme teel. Selleks, et teada, kuhu minna, on oluline teada, kust me tuleme. Üha rohkem küsivad võimukandjad tänapäevases elus: “Mis me sellest kasu saame?” Omakultuuri ja juurte tundmise kõige suurem kasu ongi ehk see, et ei võõranduta inimlikkusest ega tegelikust elust.

Heimtali lood on osa Mulgimaa elust.

Heimtali kuulus ajalooliselt Paistu kihelkonda. Anu Raud on kirjutanud: “Ütsainus Mulgimaa. Säärane mulk. Iga tõeline mulk teab ja tunneb Lõuna-Viljandimaa viit kihelkonda nagu oma viit sõrme. Halliste, Helme, Karksi, Paistu, Tarvastu. Need on need mulkide pärismaad. Ja nagu ikka, igal kihelkonnal oma kirik sirutumas taevaste kõrguste poole. On veel künnad ja orud, järved ja jõed, viljarikkad põllud. Oma tavad ja kombad, oma murdekeel, oma värvid ja kirjad. Igal viiel küll omad väikesed erinevused, ent ikkagi moodustub neist sugulaskihelkondadest üks tugev tervik – Mulgimaa.”

Milline on mulk? Nõukas ja leidlik. Väarikas ja uhke. Oma jonniga ja õigust taga ajamas. Võimekas. Vast ka parema olemise nimel vahel tüli ja vimma kiskuv. Kuid sellest üle on mulgi uhkus, kokkuvõlvustunne ning armastus kodukoha vastu. Seda näitavad arvukad üleilmsed ja üle-eestilised mulkide seltsid ning seltskonnad.

Oleme õnneks juuripidi kinni kasvanud esivanemate väärtustesse ja tarkustesse. Ehk just seetõttu hoian Imbi-Sirje Tormi tegemistel naudinguga silma peal ja ammutan endasse ajastupilte läbi aja pilk suunatud tulevikku lootuses, et igal hetkel ei mõlguks peas mõte – mis sellest kasu saab. Sõna “kasu” on nii suhteline.

Kasu on Lembit Eelmäe sõnadega väljendades:

“Me oleme, elame, kestame
Ja jääme üle aegade aa...”

Mis saab veel olla suurem kasu, kui meie püsimine vaba rahvana, kandes omakultuuri põlvest põlve.

Imbi-Sirje Tormi looming tuletab meie meelde olulisi väärtusi, mida aja jooksul liiga iseenesestmõistetavaks oleme pidama hakanud. Oma raamatutes ehitab autor silla meie talupojakultuuri, kodukandi mineviku ja tuleviku vahele. Loodan, et tänased noored, kes on loometöös osalenud, leiavad taas koju tee maailmaränakutel tagasi tulles. Mäletades ja mõteldes siin olulistest aegadest, inimestest ja ideedest.

Sügav kummardus autorile, Heimtali Põhikoolile ja tema autori noortele abilistele.

Raamat on kui seeme, mis vajab hääd pinda. Imbi-Sirje Tormi raamatud on selle pinna leidnud ja pakuvad äratundmisrõõmu ja ka vastuseid paljudele elulistele küsimustele eksistentsi ja väärtuste osas.

Raamatud ootavad lugejaid meie raamatukogudes ja neid saab soetada autorilt. Head lugemist!

Ene Saar
vallavanem

Päri ja Heimtali meeste kihlõedu.

Pätsi isa Jakob oli väga laiade õlgadega mees, kellel sellele vastavalt ei puudunud ka kehaliit rammu. Kuigi Jakob Päts elas Lahturannas, oli ta tolaaegsete seaduste järel Heimtali valla liige ja pidi siin maksma oma pearahja, mis olnud mõrdlemise juur. Harilikult käinud Jakob Päts ise maksmas pearahja. Neist pearahjamaksimise reijudest jutustavad vanemad Heimtali mehed huumoririkkalt lugufid.

Kord tulnud Jakob Päts jälle maksma pearahja, mis ulatanud üle 30 rubla. Ta peatunud vana tuttava Oru talu peremehe juures. Raabertalu peremees – „Kam fi wana“ olnud parajasti valla vanemaks. Kui maksud makstud, siirdunud traditsiooni kohaselt Heimtali kõrtsi. Siin olnud juba ees tats Päri valla jämedamat meest – Nulli Patune ja Nulli Meo. Päri mehed pistnud kitlema, et nemad olla kehaliit kõige jämedamad ja tugevamad. Heimtali mehed färistanud

vastu, nii et warsti olnud lahti tõrva waielus selle üle, kas Päris või Heimtalis on kõige tugevamad mehed. Jakob Päts kuulunud wailides ja ainult harva wiijanud jella mõned huumoririkkad märkused. See wihasstanud Päri mehi ja need tästinud: „Mis fina, mõõras mees, topib oma nina meie asjadesse!“ „Kuidas mõõras mees?“ kätatanud Jakob Päts. „Mina olen Heimtali valla mees ja ütlen, et Heimtalis on kõige tugevamad mehed. Päri mehe luubli ei mahu Heimtali mehele wästi eest selga.“ Päri mehed ei ole feda kuidagi tohtnud uskuda ja nii tekinud äls-taks-kolm kihlõedu. Jakob Päts täjutanud Päri jämedamatel meestel luued maha, mõtnud ka omal luue ära ja hakanud siis Päri mehe luube omale wästi eest selga ajama. Kõed mahitunud küll kuidagi warutatesse, kuid ka kõige suurema situtamise juures ei ole nõõbid eest kinni annud. Nii olnudki selge, et Päri mehe luub ei lõlba Heimtali mehele ifegi wästiks ja kihlõedu olnud mõidetud.

Täpsustus tekstis mainitud “Ramsi vana” kohta.

Ramsi peremehed olid isa Jaan Kangur (1834–1909) ja poeg Jaan Kangur (1877–1938), kes oli 1906–1911 Heimtali vallavanem, sel ajal 29–34 aastane. Autor peab neid nähtavasti üheks meheks. (Kommentaar: Enn Tõruvere)

Katkes viimane side Ramsi taluga

Ramsi talu perenaine Helmi Kangur suri 11. jaanuaril 2017 Tallinnas.

Temast kirjutasin ma oma uurimuses “Ramsi I a”. Tema elu ei olnud kerge – venelaste sissetuleku järel varjasid nad end koos mehe Voldemari/Vladimiriga kuni 1947. aastani. Siis tulid välja ja neid ei karistatud. Asusid Tallinna, pääsesid ka küüditamisest. Helmi töötas end üles abitoilisest kaupluse juhatajaks. Mees suri 1972. aastal. Helmile tagastati oma-aegsest 122-hektarisest Ramsi talust 87 ha.

Ramsi talu järgi sai omal ajal nime ka Ramsi alevik. Tagastamata jäi maa ja hooned, mida kasutas EPT, seal on praegu AS Ramsi Turvas, elamud, pool lasteaeda jne. Praegu enam Ramsi-nimelist talu ei eksisteeri.

Palju õnne 58. sünnipäevaks kallis lasteaed!

Rüblikud pidasid sünnipäeva

31. jaanuaril sai Viiratsi lasteaed Rüblik 58. aastaseks. Peomeeleolu jagus mitmele päevale. Alustasime näituse korraldamisega, kuhu kõik pered ja töötajad tõid enda valmistatud kunsti- ja käsitöösemeid. Väljapanek tuli tõeliselt muljetavaldav ning kogu maja täitus üleöö loomerõõmuga. Peonädala keskel kohal oli Rüblikute maiuse konkurss, mille käigus selgitati välja Rüblikute pidupäeva magustoit erilistel sündmustel pakkumiseks. Iga rühm valmistas tõeliselt ahvatleva maiuse ning žürii valis pingelise heitluse käigus välja parima ja lisaks eripreemiad

viies kategoorias. Iga rühm võitis ühe eripreemia. Võidutööks osutusid Õuna kõrvakesed.

Pidu pidasime sel aastal aga hoopis õues ning tähistasime sünnipäeva meeleoluka talvise tantsupeoga. Iga rühm oli ette valmistanud ühe tantsu teistele õpetamiseks ja seda tantsiti vastava rühma akna all. Nii saime lõbusas hanereas kulgedes tervele majale ringi ümber teha ning koos tantsida. Üllatuseks lastele oli töötajate võlutants, mille tulemusena sai õuekohvik pidurüü ja nagu võluvael ilmus välja laud koos sooja joogi ja suupistetega, mida üheskoos nautima asusime.

Meeleoluka nädala lõpetas rühmade vahetus, mil kõik rühmad vahetasid õhtupoolseks mänguajaks omavahel rühmaruumid. Ühine sünnipäevapidu oli ilus ja hoogne algus uuele aastale ning kantud meie kui tervist edendava lasteaia mõtleviisist. Eriline tänu kõigile lapsevanematele, kes meie suurele väljanäitusele töid esitasid ning muidugi kogu maja töötajatele, kes sünnipäeva nädala ühiseks suureks rõõmupeoks muutsid. Näitus jääb lasteaia klaasgaleriis avatuks 23. veebruarini. Ootame külastajaid!

Luive Rehand

Viiratsi lasteaia Rüblik direktor

Talvine tantsupidu peeti seekord õues

Teadus Vana-Võidu lasteaias

Keeegi ju ei eelda, et lasteaiälapsed õpiksid võõrkeeli, kõrgemat mate-maatikat või teeksid lasteaias suisa teadust, aga teadusest said Vana-Võidu lapsed küll osa, sest neil käisid külas Viljandi Gümnaasiumi õpilased, kes tegid lastele teadusteatri. Kuna publikuks olid ikkagi lasteaiälapsed siis sooritasid gümnaasistid efektseid keemiakatseid ka pisut mängulisemas võtmes, nii et katsete läbiviijad olid maskeerunud elevandiks ja seaks.

Kõigepealt tehti “elevandi hambabastat”. Ühte anumasse pandi Fairy, vär-vainet ja veel üht salapärast vedelikku, mis pani segu tugevalt vahutama ja üle anuma ääre voolama nii, et tekkinud vahust oleks ikka päris mitu elevanti oma hambad puhtaks saanud. Järg-misena näidati, kuidas kuiv jää mahla kiiresti külmaks muutis kuigi välja nägi nagu see keeks mulinal. Edasised katsed

meenutasid järjest enam mustkunstitrik-ke, sest kuidas seletada olukorda, kus papptopsi valati nähtavalt vett, aga kui tops ümber keerati ei tulnud sealt ühtki veepiiska. Selgus, et topsi oli enne pan-dud pulbrit, mis vee endasse imas ja ei lasknud sel topsist välja tilkuda. Sama müstiliselt mõjus trikk õhupalliga. Me ju kõik teame kui õrnad ja purunevad on õhupallid aga teadusteatri tegijad näitasid, et õhupallist on võimalik nii-moodi varras läbi panna, et õhupall pauguga ei purune, vaid jääb terveks. Tehti ka üks pealtnäha ohtlik ja samas närveköditavalt põnev katse, kus põle-ma pandi vaht teadusteatri tegija kätel. Imetlus oli veelgi suurem kui selgus, et käed olid katse tegemise järel ilusad ja puhtad, nagu poleks midagi juhtunudki. Teadusteater lõpetas oma efektse esine-mise suurte seebimullide tegemisega, mida tehti kahe puupulga vaheke ase-

tatud nõõri abil ja mille tegemisest oli rõõm osa võtta ka mõnel meie lasteaias kasvandikul.

See vahva esitus Viljandi Gümnaasiumi õpilastelt andis meilegi mõtte pühen-dada üks nädal teadusele, mille raames sai tutvutud lihtsamate katsetega lume ja jääga. Samuti sai katsetatud, millised vette pandud esemed ujuvad ja millised upuvad ning arutletud, miks see nii on. Proovisime meiegi, kuidas torgata nõel õhupalli nii, et see pauguga lõhki ei lä-heks ja millise võlutrikiga õhupall ilma puhumata ise õhku täis läheks. Oli vah-va katseid vaadata ja tore ka ise üht-teist teha. Teadushuvi peab ju millestki alguse saama ning miks ka mitte tore-datest mälestustest lasteaias kogetust ja tehtust.

Helja Abermann
Vana-Võidu lasteaias õpetaja

Algab armastusluule konkurss

Eesti Ornitoloogiaühing kuulutas täna välja armastusluule konkur-si, mis on pühendatud tänavusele aasta linnule turteltuvile. “Turteltuvid on armastuse ja truuduse sümboliks, millele leiab vihjeid nii vanaaja mütoloogiast kui ka piiblist. Armunuid võrreldakse ju tihti just turteltuvidega. Seepärast oleme ka turteltuviaasta sidunud armastuse ja tun-nete väljendamisega ühe tuntuima vormi – luulega,” sõnas luulevõistluse korraldaja Thea Perm.

Konkursile on oodatud luuletused, mis räägivad armastusest või turteltu-videst kui puhta ja omakasupüüdmatu armastuse sümbolitest. Luuletused pea-vad olema eesti keeles, pikkusega kuni 40 rida. Iga autor võib konkursile esitada kaks enda loodud ja varem avaldamata luuletust.

Tööd tuleb saata hiljemalt 15. sep-tembriks e-postile thea.perm@gmail.com.

Lisada tuleb autori nimi, vanus, e-post ja telefoninumber.

Võistlustöid hinnatakse kolmes vanu-sekategorias: kuni 10-aastased, 11-17-aastased ning 18-aastased ja vanemad. Saadetud töid enne konkursi lõpptähta-ga ei avaldata. Peale konkursi lõppu on korraldajatel õigus luuletusi avaldada ja esitada avalikus ruumis, internetis, trü-kistes jm.

Luulevõistluse žürii esinaine ja aulii-ge on Leelo Tungal, liikmed on Underi ja Tuglase kirjanduskeskuse teadur Elle-Mari Talivee, luuletaja, laulja ja Kirjanike Liidu liige Veronika Kivisilla, luuletaja ja populaarsete muusikaürituste korraldaja

Kaelus-turteltuvi

Foto: UKU PAAL

Peep Veedla, metallikunstnik ja luuletaja Sven Tali, luule- ja linnuhuviline kaitse-väelane Urmas Abel ning peakorraldaja Thea Perm.

Eesti Ornitoloogiaühing valis 2017. aasta linnuks turteltuvid. Eestis pesit-seb selle perekonna kaks liiki: turteltuvi ja kaelus-turteltuvi. “Need kaks liiki on ühed kõige vähem uuritud linnuliigid Ees-tis. Pealegi on nende arvukus viimastel kümnenditel kiiresti kahanenud nii meil kui ka mujal Euroopas. Seepärast soovi-me neid liike inimestele tuttavamaks teha ja loodusvaatlejate abiga neist ka rohkem

teada saada,” selgitas tuvიაasta eestveda-ja Jaanus Elts.

Eesti Ornitoloogiaühing on 1921. aastal asutatud avalikes huvides tegutsev vabaühendus, mille missiooniks on taga-da Eesti linnustiku hea käekäik lindude uurimise, kaitse ja tutvustamise kaudu.

Turteltuvidest saab lähemalt lugeda aasta linnu kodulehelt

www.eoy.ee/turteltuvi.

Aasta lindu toetab Keskkonnainvestee-ringute Keskus.

Riho Kinks
Eesti Ornitoloogiaühing

Saarepeedi Rahva- maja kultuuri- ja spordikalender 2017. aasta esimeses pooles

Veebruar

22. veebruar Eakate klubi LINDA
24. veebruar Eesti Vabariik 99.
aastapäeva tähistamine Sakala Kes-
kuses

28. veebruar Vastlapäev Kuldne
Käbi ja Kuldne Känd (kui on lund!)

Märts

4. märts kell 20.00 Naistepäe-
va-eelne pidu ansambliga Nukker
Kukeke (väga hea bänd!). Meele-
olu loovad tantsutrupp Nii ja Naa
Pärnumaalt

4. märts Memme-Taadi peo õp-
epäev Suure-Jaanis

11. märts Viljandi maakonna loo-
metantsupäev Kaarlis

25. märts Viljandi maakonna
rahvamuusikute ja kapellide päev
Karksis

29. märts Eakate klubi LINDA

Aprill

1. aprill Viljandi maakonna vo-
kaalansamblite päev Võhmas

12. aprill Viljandi valla mälu-
mäng Saarepeedil

26. aprill Eakate klubi LINDA
sünnipäev

28. aprill Öötantsupidu Viljandis
aprill Saarepeedi Kevadturniir
korvpallis

Mai

12. mai Emadepäeva kontsert

28. mai Viljandi maakonna tant-
suepo proovid Viljandis

21. mai Memme-Taadi pidu Suu-
re-Jaanis

31. mai Eakate klubi LINDA

Juuni

3. juuni Viljandi maakonna laulu-
ja tantsupidu Viljandis

4. juuni Lõuna-Eesti Memme-
Taadi pidu Võrus

21. juuni segavolle Saarepeedil

22. juuni Saarepeedi jaanituli,
tantsuks ansambel Mini MTJ

28. juuni Eakate klubi LINDA

29. juuni Viljandi valla eakate
reis (ERM, jääaja muuseum jt.)

Juuli

30. juuni – 2. juuli Noorte Laulu-
ja Tantsupidu Tallinnas

12. juuli – 18. juuli Kollektiivid
festivalil Prahas (tantsijad ja rahva-
muusikud)

HENRIK NORMANNI
USKUMATUD
SEIKLUSED
NEW
YORGIS

Lavastaja: Anne Paluver
Tekst: Henrik Normann, Kati Jagel

Värske Broadway komöödia

Põhineb tõestisündinud lool

22. märtsil kell 19.00 Mustla rahvamajas. Pileti hind 14€/12€
Pileteid saab osta Mustla rahvamajast!
Lisainfo 58588787

28. veebruaril korraldab Mulgi Kultuuri Instituut järjekordse Mulke talvekuuli

MULKE TALVEKUULI

Seekord on teemavaldkonnaks Kohapärimus ja pärimus Mulgimaal.

Teemad: Kohapärimuse ja pärimuspaikade olemus. Pärimuspaikade
uurimise allikad ja meetodika. Näiteid Mulgimaa kohapärimusest -
Jüri Metssalu

Koolituse aeg: 10:00-16:00. Koolituse pikkus kokku: 5 tundi, paus üks tund

Koht: Tõrva linn, Tõrva kultuurimaja Männiku 5

Koolitaja: Eesti Kohapärimuse Keskus, mki@mulgimaa.ee, 5185 371

Info ja registreerumine: Kaja Allilender mki@mulgimaa.ee, 5185 371

Korraldab: Mulgi Kultuuri Instituut

Toetab: Mulgimaa kultuuriprogramm

Kohapärimus on koha(nime)keskne, enamasti proosatekstina esitatud folkloor, mille
hulka kuuluvad (koha)muistendid ja kohtadega seotud uskumused, kombekirjeldused,
ajalooline pärimus, mälestused jm.

Kohapärimuse tuumaks on kohamuistend. Rahvapärastelt legendiks nimetatud
muistend on uurijatermin, eeskujuks saksakeelne Ortssage. Kohapärimuslikku ainet
sisaldavad kohamuistendid (puud, kivid, mäed jm maastikuvormid, veekogud, asustus,
ehitised, kalmed); hiiu- ja vägilasmuistendid (Kalevipoeg, Vanapagan); ajaloolised
muistendid (sõjad, pelgupaigad jm); aardemuistendid.

Targad ja kasulikud kingitused abivahendikeskusest Invaru

Küllalt sageli seistakse silmitsi küsimusega, mida oma lähedastele saabuva tähtpäeva puhul kinkida. Üha enam soovitakse leida kingiks midagi põnevat, millel oleks ka praktiline kasu ja mis ei laastaks rahakotti.

Abivahendite üürimise ja müügi-ge tegeleva Invaru klienditeeninduse valdkonna juhi Kadri Tiido sõnul ei teata sageli, et igapäevategevuste lihtsustamiseks on loodud palju kasulikke ja uuenduslikke abivahendeid. Ta soovib mõelda ja rääkida oma lähedastega, et saada mõtteid, mis neile tõeliselt kasulik oleks ja igapäevaseid tegevusi lihtsustaks.

“Liikumiserivajadustega inimestele ja eakatele mõeldes tasub otsida kingituseks midagi, mis aitaks neil igapäevaselt paremini toime tulla. Tuubipigistaja, nõõpija, pannihoidja, jalatsipaelte magnetkinnitus ja soki jalgatõmbaja on vaid mõned näited praktilistest kingitustest,” rääkis Tiido. “Samas on tegemist ustavate abimeestega, mis toetavad nii vanemas eas inimest, kel pole igapäevaseid toiminguid enam nii kerge sooritada, kui ka noort, kes soovib nutikate lahenduste abil aega säästa.”

Hea näide põnevatest ja kasutajate jaoks üllatavatest abivahenditest on vahva purgiavaja, mis aitab tänu oma soontele tugevalt kinni keeratud kaanega purke hõlpsamalt avada. Samuti imestatakse Tiido sõnul sageli magnetkinnituste üle, mis aitavad paeltega jalanõudel paelu hõlpsamini kinnitada. “Eks iga taoline lahendus on tekkinud siiski vajadusest selle vastu,” tõdes Tiido ja lisas, et kui tervislik seisund ei võimalda näiteks enam riietumiseks piisavalt kummardada või painduda, ei jäägi muud üle kui leida sobilik abivahend, mis selle tegevuse puhul toeks on.

Helena Maripuu

Abivahendikeskus Invaru,
www.invaru.ee

Hea Viiratsi aleviku elanik!
Ootame sind Viiratsi Aleviku-
seltsi koosolekule 09.03.2017
algusega kell 18.00.

Päevakorras alevikuvanema
valimine.

Lugupidamisega,
Viiratsi alevikuvanem Lauri Murdla

Ravimuda protseduurid nüüd ka Viljandis

Ravimudaga tehtavate protseduuride ajalugu ulatub juba kaugesse Vana Egiptuse aega, kus avastati muda tervendav toime.

Eestis on mudaravi tehtud üle 200 aasta. Esimesed mudaravilad tekkisid Eestis 19. sajandi kolmandal kümnendil. Sama kaua on kestnud ka ainulaadse loodusvara teaduslikud uuringud. Eesti läänerannikul leiduvat meremuda kasutas kohalik rahvas mitmel moel – haigeid käsi ja jalgu leotati päikese käes soojenenud mudas või määriti ennast mudaga kokku saunalaval.

Mudas on väge

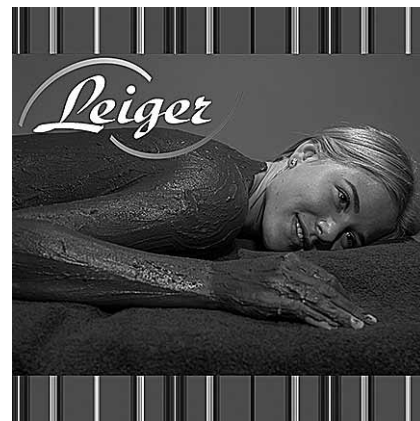
Just selline tunnuslause on meie firmal OÜ Leigeril. Nagu firma nimigi viitab, on Leigeri ravimuda pärit Hiiuimaalt Käina lahest. Leiger oli teatavasti Hiiuimaal vägilane, kes saatis korda erinevaid vägitugusid ja armastas väga saunas käia ja nähtavasti seal ka ennast mudaga kokku määrida, et saada veelgi vägevamaks. Sellest on pärit ka meie ettevõtmise tunnuslause „Mudas on väge”.

Kaevandame Hiiuimaal ravimuda ja varustame sellega Eesti tervise, ilu – ja massaažisalonge, taastusraviasutusi, SPA-sid, ökopoode ning nüüd saab võtta ravimuda protseduure ka meie uues salongis Viljandis Köleri tänaval. Ettevõtte sooviks on teha iidne loodusravi mudaravi ja ravimudatoodete kätte- saadavus lihtsaks igale inimesele, elagu ta siis maal või linnas.

Ökoloogiliselt kõige puhtam ravimuda eestis

OÜ Leigeri ravimuda tooted on tunnustatud kvaliteedimärgiga Hiiuimaal Roheline Märk. Haapsalu mudauuringute teaduskeskus, mis ravimudasid uurib, on teinud kindlaks, et meie sertifitseeritud ravimuda on Eestis kõige mineraalirikkam ja ökoloogiliselt kõige puhtam. Sellest lähtuvalt võib öelda, et Käina lahe ravimuda on kõige parema koostisega ja ei sisalda kahjulikke lisandeid nagu näiteks raskemetallid. Hiiuimaal ravimuda on uniikaalne, sisaldades kõrgorgaanilisi bioaktiivseid ained, erinevaid mikroelemente, vitamiine, hormoone ja olles 100% naturaalne meremuda.

Hiiuimaal ravimuda on hästi nahalt mahapestav võrreldes savi ja turbasegudega. Samuti võrreldes teiste mudadega ei lõhna Hiiuimaal muda halvasti, mis tavaliselt inimesi kohutab. Ravimuda purgi avamisel võib õrnalt tunda pisut väävli lõhna, aga just see aine on nahale näiteks psoriaasi puhul väga hea. Ravimuda võib aidata paljude haiguste ja probleemide korral. Näiteks reuma, liigese- ja lihasehaigused, nahahaigused, lisaks paljud naiste tervisehäädad. Samuti aitab muda

lihtsalt lõõgastuda inimesel, kes kontoris hommikust õhtuni arvuti taga istub ja kaela- ja õlavöösse pingeid kogub. Mudas sisalduvad mineraalid ja väärtuslikud orgaanilised ained, nagu humiinhapped ja bioaktiivsed ained, imenduvad läbi naha ja seeläbi avaldub nende ravitoime. Samuti mõjub muda üldlõõgastava ainevahetuse kiirendajana, energiataseme tõstjana ja raku uuendajana.

Ravimuda ka koju kaasa

Salongis pakutakse erinevaid ravimuda- ja massaažiprotseduure, eelnevalt läbitakse põhjalik küsitlus kogenud massööride Ölme Iila ja Janika Neppo kaasabil. Vajadusel saab registreerida salongis vastuvõtva arsti konsultatsioonile. Meil käivad kohapeal erinevad taastusraviarstid, üks neist on pikaaegse kogemusega mudaraviarst Haapsalust Marje Tamm.

Kui kiiresti mudaprotseduur hädale leevendust toob, on igal inimesel isemoodi. Mõnel võib liigesevalu või lihasepinge järele anda juba esimese protseduuri järel. Näiteks üks 26-aastane klaveriõpetaja ei saanud kuskilt abi valutavatele randmetele, aga nüüd peale muda kasutamist on ta väga rahul. Arstid soovivad tavaliselt viiest kuni kümnest seansist koosnevat kuuri, üldiselt selgub tervenemiskuur individuaalselt sõltuvalt inimese probleemidest.

Salongist kohapealt saab kaasa osta erineva suurusega pakendis ravimuda ja 4 erineva retsepti järgi toodetud mudaseepe, millega pestes saab samuti häid tulemusi, kuna on samuti põletiku leevendavad, sügavpuhastavad ja pehmendavad. Kodus kasutamiseks sobib ravimuda väga hästi saunarituaalideks, näo- ja juuksemaskideks, samuti saab liigestele ise mähiseid teha. Õpetuse, kuidas teha protseduure kodus, saavad kõik ravimuda soetajad infovoldikuga kaasa. Tootearenduses on õige varsti tulemas ka ravimuda massaažikreem koduseks kasutamiseks. Pidevalt tehakse koostööd erinevate teadusasutuste- ja taastusravikeskustega, et arendada ravimuda valdkonda.

Palju põnevat infot saab meie kohta kodulehelt: www.leigermuda.ee

Küsi infot telefoni teel või tulge kiiresti meie salongi Viljandis, Köleri 5.

Info tel: 677 7095 või 520 3827

Katrin Iila
juhataja

**25. veebruaril
algusega kell 14 toimub
Valma Infopunktis**

EESTI VABARIIGI 99. AASTAPÄEVA TÄHISTAMINE

Kavas on päevakohased
ettekanded ja kontsert,
kaetud sünnipäevalaud.

KODUMASINATE REMONT

Helista: 517 9771

Viljandimaa
Jahimeeste Liidus
Piiri 3a

On alanud registreerimine
11.03 algavale

NOORJAHIMEESTE KURSUSELE

Õppetöö toimub nädalavahetustel
Info tel 520 9224 või jahindus@vj.lee
Lisainfo kodulehel www.vj.lee

Olete oodatud Paistu rahvamajja

22. veebruaril 2017. aastal!

Tähistame Eesti Vabariigi

99. aastapäeva!

16.30 – lillede asetamine Paistu Vabadussamba
jalamile

17.00 – kontsert- aktus, esinevad Paistu kooli ja
rahvamaja isetegevuslased
Sünnipäevatorit

Tule laupäeval, 11. märtsil kell 21.00

Paistu rahvamajja

NAISTEPÄEVAPEOLE!

Tarbijaks mängib Ahto Juhkam

Külas meesansambel Pange Poisid ja
meeste showtantsutrupp Nõtked ja karvased
Kohv laual

Piletid eelmüügi 8 eurot, samal õhtul 10 eurot

Info ja kohtade broneerimine tel 53023135

HÜDROVOOLIKUTE VALMISTAMINE

Lai valik erinevates suurustes:

Voolikuid

Otsasid

Hülse

Kiire töö ja kvaliteetne kaup

Asume: Tallinna 97, Viljandi (Raeti keskus, Stiil Ökopesa esinduspood)
Info: viljandi@okopesa.ee +372 55 538 095

4. märtsil kell 20.00 Saarepeedi rahvamajas
tore naistepäeva eelne pidu

ansambliga

NUKKER KUKEKE

meeleolu loob tantsutrupp
NII ja NAA
Pärnumaalt

Pilet 10 eurot, sisaldab sissepääsu ja kohvilauda
Laudade tellimine ja info telefonil 5234605

Alates käesoleva aasta 23. jaanuarist on Suure-Jaanis aadressil Pärnu 1a avatud tavandibüroo Rahula.

Rahula teenuste hulka kuulub kõik, mis kaasneb lähedase viimsele teele saatmisega. Leiame üheskoos lähedastega sobiva viisi lahkunu ärasaatmiseks, olgu see siis urnimatus või hauamatus ning korraldame kõik sellega seonduva – alates lahkunu transpordist kuni peielauani.

Büroos on kohapeal olemas puusärgid, urnid, hauplaatide näidised, ristid, kalmistupingid, pärjalindid, küünlad jne. Rahula koduleheküljel www.rahulatavand.ee Meie telefoninumber on 5542307, millele vastab Rahula perenaine Rita Valdstein. Tavandibüroo on avatud E-R kell 10-16. Muudel aegadel, sh nädalavahetusel vastame telefonile ja lepime kohtumisaja kokku.

VILJANDI KUTSEÕPPEKESKUSES algavad järgmised tasulised koolitused

20.02.–26.04.2017

INGLISE KEELE ALGKURSUS (A1.1/A1.2) (60 akad t)
Registreerumistähtaeg on 16. veebruar 2017

22.02.–08.03.2017

**TÖÖKESKKONNAVOLINIKE JA TÖÖKESKKONNANÕUKOGU
LIIKMETE VÄLJAÕPPEKURSUS (24 akad t)**
Registreerumistähtaeg on 20. veebruar 2017

27.02.–03.03.2017

**VEOAUTOJUHI TÄIENDUSKOOLITUS (35 akad t) ja SÕITJATE-
VEO AUTOJUHI TÄIENDUSKOOLITUS (35 akad t), TAKSOJUHI
AMETIKOOLITUS (33 akad t)**
Registreerumistähtaeg on 22. veebruar 2017

27.02.–10.04.2017

AIASTEHNIA HOOLDUS JA REMONT (52 akad t)
Registreerumistähtaeg on 22. veebruar 2017

04.03.2017

**SISSEJUHATUS VAHEMEREKÖÖGI TOIDUKULTUURI JA
ROOGADE VALMISTAMISSE (8 akad t)**
Registreerumistähtaeg on 01. märts 2017

06.03.–22.03.2017

LIHTPOTTIDEST KÜTTESEADMETE EHITAMINE (80 akad t)
Registreerumistähtaeg on 02. märts 2017

11.03.2017

FIE RAAMATUPIDAMINE (8 akad t)
Registreerumistähtaeg on 09. märts 2017

11.04.–12.04.2017

TÖÖKESKKONNA TÄIENDUSKOOLITUS (8 akad t)
Registreerumistähtaeg on 06. aprill 2017

SOOVLJATELE KLASSIRUUMI RENT!

Info ja registreerimine: VIKK koduleht www.vikk.ee, tel 433 3095, 5303 7346; e-post koolitus@vikk.ee,
VIKK täiskasvanute koolituskeskus, Leola 15A, 71020 Viljandi.

VILJANDI KUTSEÕPPEKESKUSES algavad kursuslaste jaoks TASUTA koolitused, mida rahastatakse Europa Sotsiaalfondi ja Eesti riigi vahenditest

Koolitused on mõeldud erialase hariduse või keskhariduse või aegunud haridusega (50+) täiskasvanud tööelisele elanikkonnale.

20.02.–29.03.2017

**ETTEVALMISTUS 4. TASEME KELNERI
KUTSEKSAMIKS (60 akad t)**
Registreerumistähtaeg on
16 veebruar 2017

15.03.–17.04.2017

**MS EXCELI KESTASEMEL KASUTAMINE
IGAPÄEVATÖÖS (28 akad t)**
Registreerumistähtaeg on
13. märts 2017

15.03.–19.04.2017

**ETTEVALMISTUS 3. TASEME
SISETÖÖDE ELEKTRIKU
KUTSEKSAMIKS (80 akad t)**
Registreerumistähtaeg on
13. märts 2017

NB! Kohtade arv on piiratud!

Info ja registreerimine: VIKK koduleht www.vikk.ee, tel 433 3095, 5303 7346; e-post koolitus@vikk.ee,
VIKK täiskasvanute koolituskeskus, Leola 15A, 71020 Viljandi.

Elektri ja võrguteenuse ühisarved jõuavad klientideni

Veebruaris jõuavad klientideni esimesed uuel arveldusmudelil põhinevad elektri- ja võrguteenuse ühisarved. Uus arveldussüsteem võimaldab kõikidel elektrimüüjatel esitada ühist arvet elektrienergia ja Elektrilevi võrguteenuse eest.

“Valminud arendusega oleme esimeste riikide seas Euroopas, kus elektriarved on suurele osale klientidest ühtselt ja mugavalt korraldatud,” ütles Elektrilevi arveandmete osakonna juhataja Viktor Afanasjev. Ta lisas, et kui teiste ühise arveni jõudnud riikide korral on arveldamine korraldatud üleriigiliselt seadusandlusega, siis Eestis töötas süsteemi välja Elektrilevi koostöös Konkurentsiametiga ja seetõttu hõlmab lahendus vaid Elektrilevi võrgupiirkonda.

Uue arveldussüsteemiga on aasta algusest liitunud Elektrum Eesti, Imatra Elekter ja Eesti Gaas, kelle Elektrilevi võrgupiirkonnas asuvad kliendid saavad ühise arve elektri ja võrguteenuse eest alates veebruarist. VKG Elektrivõrkude kliendid, kes ostavad elektrit VKG-lt ja võrguteenust Elektrilevilt, saavad ühisarve alates märtsist. Igale elektrimüüjale on võimalus valida, kas ta esitab ühist arvet kõikidele klientidele või ainult kodu- või äriklientidele.

Kui võrguteenuse arveid esitab elektrimüüja, tuleb arvetega seonduvate küsimuste osas pöörduda edaspidi elektrimüüja poole, kuna Elektrilevi vastava elektrimüüja klientidele enam võrguteenuse arveid ei väljasta. Kõigi võrgulepin-

gu ja Elektrilevi pakutavate teenuste osas tuleb jätkuvalt pöörduda Elektrilevi poole. Enamiku võrguteenusega seonduvaid toiminguid saab kõige mugavamalt teha Elektrilevi veebilehel asuva e-teeninduse kaudu.

Seni on võrguteenuse ja elektri eest ühise arve väljastanud need võrguettevõtted, kes tegelevad ise ka elektri müügi- näiteks Läänemaal või Viimsis Imatra Elekter ja Narva piirkonnas VKG Elektrivõrgud. Samuti on ühisarve esitanud Eesti Energia neile klientidele, kes asuvad Elektrilevi võrgupiirkonnas – seda on võimaldanud varem väljakujunenud infosüsteemid.

Maret Reinumägi

Elektrilevi kommunikatsioonispetsialist

Õnnitleme märtsikuu sünnipäevalapsi!

	94.			VIKTOR GUBANOV	21.03.1947	Vardja küla
KALJU KINSIGO	3.03.1923	Vana-Võidu küla		EHA LÕIV	22.03.1947	Ramsi alevik
LEIDA PIHLAK	10.03.1923	Uusna küla		VAIKI VARES	23.03.1947	Taari küla
ALIDE SIBUL	25.03.1923	Jämejala küla		RUDOLF SIEBELT	25.03.1947	Tusti küla
	92.			VELLO RIIGOR	28.03.1947	Mähma küla
VAIME VÕSA	18.03.1925	Vana-Võidu küla			65.	
	90.			SINGA JOASAAR	2.03.1952	Pinska küla
LINDA LAUGUS	17.03.1927	Paistu küla		ASTA TONNI	7.03.1952	Savikoti küla
	85.			JAAK VILISMÄE	10.03.1952	Intsu küla
AUGUST ORG	4.03.1932	Pinska küla		GENNADI DJOMOTŠKIN	12.03.1952	Matapera küla
LEIDA JÜRIS	14.03.1932	Puiatu küla		MATI KARGAJA	13.03.1952	Vardja küla
ANNA RAUD	23.03.1932	Viiratsi alevik		VIIVI TELKINEN	14.03.1952	Viiratsi alevik
LINDA ANI	25.03.1932	Paistu küla		JAAN SIMS	16.03.1952	Loodi küla
VILMA KÕVERJALG	30.03.1932	Loodi küla		KAAREL TOSS	16.03.1952	Sultsi küla
	80.			EVE UIBOPUU	18.03.1952	Heimtali küla
HEINO PERNITS	10.03.1937	Kiisa küla		ELLE ERVALD	19.03.1952	Vana-Võidu küla
TIJU TAAR	12.03.1937	Jämejala küla		MARE SANKOVSKI	19.03.1952	Päri küla
VEERA SOOSAAR	12.03.1937	Mähma küla		PAUL PRUUL	25.03.1952	Ruudiküla
OLEV TEPPART	15.03.1937	Vana-Võidu küla		MARIKA KITS	27.03.1952	Viiratsi alevik
HELV JÕULU	17.03.1937	Vana-Võidu küla		AIME GRENTS	30.03.1952	Ramsi alevik
ILVI LANG	21.03.1937	Viiratsi alevik			60.	
	75.			ERVIN LUHAÄÄR	4.03.1957	Pulleritsu küla
ANU PIKAND	2.03.1942	Viiratsi alevik		HEIKI SIPELGAS	8.03.1957	Vardi küla
ILME RÄITSAK	2.03.1942	Jämejala küla		AIVAR SAAG	10.03.1957	Ramsi alevik
MATI ORG	10.03.1942	Sultsi küla		EDA SUGA	10.03.1957	Sultsi küla
LEO TOSS	17.03.1942	Vardja küla		EHA SAVIN	11.03.1957	Pulleritsu küla
MAIE MAK	22.03.1942	Peetrimõisa küla		ÜLLE AGU	12.03.1957	Ramsi alevik
ANTS PEEP	23.03.1942	Pirmastu küla		VIKTOR IVANSON	14.03.1957	Viiratsi alevik
OLEV SOORM	25.03.1942	Jämejala küla		MALLE RAUS	22.03.1957	Vana-Võidu küla
	70.			URMAS JETS	25.03.1957	Ramsi alevik
ROSALIA IVANOVA	5.03.1947	Tänassilma küla		LEHO ESTORN	25.03.1957	Päri küla
ANATOLI IZJUMOV	11.03.1947	Viisuküla		MARI RÄPPO	26.03.1957	Viiratsi alevik
AILI VESSELOVA	13.03.1947	Päri küla		ANNE PAJU	29.03.1957	Holstre küla
JUHAN LÕIV	17.03.1947	Ramsi alevik		JÜRI LIIK	31.03.1957	Heimtali küla

Õnnitleme lapse sünni puhul!

26. detsembril sündis
Ele Reivelti ja Danel Raugmäe perre
tütar **Bretty** Raugmäe

20. jaanuaril sündis
Pille Soopa ja Karl Kabaneni perre
tütar **Maria** Kabanen

24. jaanuaril sündis
Eike Kure ja Kristjan Kurvitsa perre
poeg **Trevor** Kurvits

Heleni Tordituba OÜ
valmistab ettetellimisel
magusaid ja soolaseid
torte, kooke, kringleid
ja küpsiseid.

Asume Heimtalis,
lähiumbrusesse ja
Viljandisse toomine tasuta!
Facebook.com/HeleniTordituba

Võta palun ühendust
5618 6709, Helen

MÄLESTAME

ENDEL SAKSNIIT
30.04.1937 – 10.01.2017
Tusti küla

VIRVE NOORMÄGI
12.11.1953 – 17.01.2017
Võistre küla

ENDEL VALLIK
13.09.1937 – 18.01.2017
Viiratsi alevik

TAAVI HÄRMAS
14.12.1996 – 23.01.2017
Luiga küla

VALENTINA KOTLI
26.01.1927 – 30.01.2017
Viiratsi alevik

ELJU JÜRIS
27.04.1941 – 30.01.2017
Verilaske küla